Ҳақсевар, она юрт, мангу бўл обод!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси ◆ TOŞKENT HAQIQATI

1928 йил 11 декабрда асос солинган • 1995 йил 24 июнь, шанба • № 50 (10.726) • Эркин нархда сотилади

ҚЎШМА АХБОРОТ

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. Каримовнинг таклифига биноан Украина Президенти Л. Кучма 1995 йил 20-21 июнь кунлари Ўзбекистонда бўлди.

Ташриф чоғида дўстона давлатларнинг Президентлари икки томонлама ҳамкорликка доир кўплаб масалалар, ҳар иккала томонни қизиқтираётган халқаро муаммолар юзасидан музокара олиб бордилар. Улар бир-бирларини ўз мамлакатларидаги сиёсий ва иқтисодий ўзгаришлар, давлатчилик ва миллий мустақилликни мустаҳкамлашга қаратилган тадбирлар билан таништирдилар.

Давлат бошлиқлари Ўзбекистон билан Украинанинг бир-бирига яқинлашиш сари тобора кучайиб бораётган ҳаракатини, ўртада мунтазам сиёсий мулоқот ўрнатилганини, бу мулоқот вазирлик ва идоралар ҳамда бошқа тузилмалар иштироки ҳисобига, томонларнинг Ўзбекистон—Украина муносабатларини янада ривожлантириш ва чуқурлаштириш йўлларини излашга интилаётгани туфайли янада кенгайиб бораётганига ижобий баҳо бердилар.

Ўзбекистон билан Украина ўртасидаги анъанавий сиёсий ва иқтисодий алоқалар, кўпгина долзарб масалалар бўйича Президентларнинг қарашлари ўхшашлиги ва яқинлиги томонларнинг МДҲ доирасида, халқаро ташкилотларда ҳамкорлик қилиш зарурлигини тушуниб етиши — икки томонлама ҳамкорликнинг барча имкониятларидан миллий манфаатларни кўзлаб, тўла ва самарали фойдаланишга ва муносабатларни сифат жиҳатидан янги босқичга кўтаришга имкон бераётгани таъкидланди.

Музокара иштирокчилари Ўзбекистон—Украина муносабатларининг ҳуқуқий негизларини мустаҳкамлашга эътиборни кучайтириш зарур, деб ҳисоблайдилар. Шу муносабат билан улар ташриф чоғида бир қанча битимнинг имзоланишини, шу жумладан, Ўзбекистон—Украина ҳамкорлигини кенгайтириш ва чуқурлаштириш йўллари тўғрисидаги Декларация, Ўзбекистон билан Украина ўртасидаги иқтисодий интеграцияни чуқурлаштириш тўғрисидаги шартнома ҳамда Ўзбекистон билан Украина ҳукуматлари ўртасидаги жиноятчиликка қарши кураш соҳасида ҳамкорлик қилиш тўғрисидаги, илмий-техникавий ҳамкорлик ҳақидаги, соғлиқни сақлаш, таълим соҳасида ҳамкорлик тўғрисидаги ва бошқа айрим битимларнинг имзолангани муҳим аҳамиятга моликлигини таъкидладилар. Президентлар мазкур ҳужжатлардаги қоидаларнинг амалга оширилиши ижтимоий-сиёсий ҳаётнинг турли тармоқларидаги муносабатларни ривожлантиришга кўмаклашади, деб ишонч билдирдилар.

Ўзбекистон — Украина савдо-иқтисодий муносабатларига доир масалалар музокараларда устивор ўринда бўлди. Президентлар эътиборни иқтисодий ҳамкорлик соҳасида фойдаланилмаётган катта имкониятларга қаратдилар ва алоқаларнинг бозор муносабатларига мос келадиган янги шаклларини молия воситаларидан, давлатларнинг саноат ва илмий-техника салоҳиятидан фойдаланган ҳолда ривожлантиришга ёрдам беришга тайёр эканликларини айтдилар. Томонларнинг фикрича, бу жараёнда тўпланган тажриба, миллий Фанлар академиялари тизимларидаги институтлар ва муассасаларнинг илмий ишланмалари ижобий аҳамиятга эга бўлади.

Давлат бошлиқлари кон қазиш саноатида, илм-фанга асосланган технологияларни ишлаб чиқишда, машинасозлик соҳасида, аграр-саноат мажмуида, нефт ва газни биргаликда қидириш ва бу қазилмалардан фойдаланишда ҳамкорликни йўлга қўйиш юзасидан саъй-ҳаракатларни давом эттиришга келишиб олдилар.

Ҳар икки томоннинг жаҳон бозорига чиқиш учун замонавий технология билан қўшма тузилмалар барпо этишни рағбатлантириш истаги баён қилинди.

Томонлар имзоланган битимларни, эришилган аҳдномаларни рўёбга чиқаришни, янги лойиҳаларни ишлаб чиқишда ташаббус кўрсатишни, ўзаро ҳисоб-китоб қилиш тартибини такомиллаштиришни назорат қилишнинг қўшни универсал механизмларини яратишни ёқлашларини баён қилдилар. Ўзаро манфаатли асосда маҳсулот етказиб бериш мажбуриятларини бажариш юзасидан зарур чоралар кўриш тўғрисида аҳдномага эришилди. Шунингдек, эркин савдо тартибини ўрнатишда изчил ҳаракат қилиш ва Ўзбекистон билан Украина ўртасида имзоланган битимларнинг барча қоидаларига тўла амал қилиш, бу битимларнинг қабул қилинган бошқа мажбуриятлар асосида қайта кўриб чиқилишига йўл қўймаслик тўғрисида келишиб олинди.

Президентлар Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги тараққиётидаги замонавий тамойилларни муҳокама қилдилар, МДҲ фаолиятида иштирок этиш шакллари кўп қиррали бўлишини ёқлаб, давлат ҳокимияти миллий органларининг ваколатларини миллатлардан устун турадиган тузилмаларга топширишга қарши чиқдилар. Улар Тожикистондаги, МДҲ ҳудудидаги бошқа «қонталаш нуқталар»да вужудга келган вазият хусусида фикр алмашдилар, бу жойлардаги мавжуд муаммоларни фақат сиёсий, тинч воситалар билан ҳал қилишни ёқлаб гапирдилар.

Давлат бошлиқлари инсонпарварлик соҳасида, шу жумладан, Украинадаги ўзбекларнинг ва Ўзбекистондаги украинларнинг маънавий ҳамда маданий эҳтиёжларини қондириш, шунингдек, кўчириб юборилган халқларга ёрдам бериш соҳасида давлатларнинг муносабатларига доимий эътибор беришларини айтдилар.

Томонлар давлатларимиз ва халқларимиз ўртасидаги муносабатлар учун анъанавий бўлган дўстлик ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтган ташрифнинг натижаларини ижобий баҳоладилар.

Президентлар ҳозирги ташриф Ўзбекистон—Украина ўртасидаги қардошлик муносабатларини мустаҳкамлашга жиддий таъсир ўтказади, Ўзбекистон ва Украина халқлари дўстлигини янада мустаҳкамлашга хизмат қилади, деб ишонч билдирдилар.

ТАШКИЛОТ ҚЎМИТАЛАРИ МАЖЛИСИ

21 июнь куни Вазирлар Маҳкамасида Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг тўрт йиллигини ҳамда Амир Темур таваллудининг 660 йиллигини нишонлашга тайёргарлик кўриш ва уларни ўтказиш ташкилот қўмиталарининг мажлиси бўлди. Унда мазкур қўмиталар аъзолари, Республика вазирликлари, ташкилотлари раҳбарлари, вилоятлар, Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосари қатнашди.

Мажлисни Республика Бош вазирининг биринчи ўринбосари, мазкур ташкилот қўмиталари раиси Исмоил Жўрабеков бошқарди.

Маълумки, Ўзбекистон истиқлолга эришган қутлуғ санани шодиёна байрам сифатида нишонлаш, уни катта меҳнат зафарлари билан кутиб олиш одат тусига кирмоқда. Мустақилликнинг сўнгги йили мобайнида мамлакатимиз халқ хўжалигида, халқимиз турмуш шароитида бир қанча ижобий ўзгаришлар юз берди. Юртбошимиз Ислом Каримов раҳбарлигидаги республикамиз ҳукумати ижтимоий-иқтисодий сиёсатининг муҳим йўналишларидан бири — аҳолини ижтимоий таъминлаш масалаларини олайлик. Биргина тоза сув ва табиий газ таъминоти борасида Қорақалпоғистон Республикаси, Хоразм, Навоий, Бухоро, Андижон, Наманган ва бошқа вилоятларда катта ҳажмдаги ишлар бажарилди. Республикамиз миқёсида олсак, 70 йил давомида Ўзбекистон аҳолисининг 28-30 фоизи ичимлик сув билан таъминланган бўлса, мустақилликнинг тўрт йили ичидагина яна 30 фоиз аҳолини тоза сув билан таъминлашга эришилди. Аҳолини табиий газ билан таъминлаш 70 йил ичида 18 фоиздан иборат бўлган эса, сўнгги тўрт йилнинг ўзида бу рақам қарийб 60 фоизни ташкил этди. Бундан ташқари нефть ва ғалла мустақиллиги йўлида ҳам улкан ишлар қилинди. Сўнгги йилда нефть маҳсулотларини четдан келтириш кескин қисқарди. Илгари Ўзбекистон қарийб 4 миллион тонна ғаллани хориждан ташиб келтирар эди. Бу йил 800 минг гектар ерга дон экилган, келаси йил 1 миллион 200 минг гектарга ғалла экилади. Бу дегани—қисқа фурсатда ғаллани четдан келтиришга ҳам барҳам берилади. Мажлис муқаддимасида Бош вазирнинг биринчи ўринбосари ана шулар хусусида сўзлади.

— Мустақиллик байрамини ҳар йили янгича қурилишлар, кенг миқёсдаги ободончилик, яратувчанлик ишлари билан кутиб олаётганимизни алоҳида таъкидламоқчиман, — деди И. Жўрабеков. — Жумладан, бугунги кунда бутун Ўзбекистон гўё улкан қурилиш майдонига айланган. Биргина мамлакатимиз пойтахтида истиқлол куни ишга тушиши белгиланган ўнлаб иншоот қурилмоқда. Шуни ҳам айтмоқчиманки, байрам иншоотлари қурилиш учун зарур маблағнинг фақат бир қисмигина давлат бюджетидан ажратиляпти. Бу савобли ишлар асосан турли жамғармалар, ҳомийлар, ишбилармон раҳбарлар ва ташаббускор кишиларимиз ҳиммати ва меҳнати туфайли муваффақиятли амалга оширилмоқда. Бош мақсадимиз — байрам баҳона юртимизни янада гуллатиш, обод қилиш, элимизнинг руҳини кўтариш, халқнинг Президентимиз раҳбарлигидаги республика ҳукумати сиёсатига ишончини янада мустаҳкамлашдан иборат.

Мажлисда байрам муносабати билан Тошкент шаҳрида қуриб битказиладиган иншоотлар ва пойтахт майдонларида ўтадиган халқ сайллари, маданий тадбирлар ҳақида, шунингдек, Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларда мамлакатимиз мустақиллигининг 4 йиллигини нишонлашга тайёргарликнинг бориши тўғрисида мутасадди раҳбарларнинг ахборотлари тингланди.

Пойтахтда ўтадиган байрам тадбирлари дастури тасдиқланди.

Мажлисда Амир Темур таваллудининг 660 йиллиги муносабати билан Самарқанд, Сурхондарё ва Қашқадарё вилоятларида юбилейга қадар таъмирланадиган иншоотларда ишларнинг бориши, Амир Темур юбилейи муносабати билан белгиланган халқаро тадбирлар, Амир Темур музейи лойиҳаси, унинг қурилиши ҳақида тегишли вазирлик ва ташкилотлар раҳбарлари, вилоятлар ҳокимлари ўринбосарлари ҳисобот бердилар. Жойларда Амир Темур номи билан боғлиқ обидаларни таъмирлаш, ободончилик ва қурилиш борасида қилинаётган ишлар талаб даражасида эмаслиги қайд этилди. Мажлисда Амир Темур юбилейи билан боғлиқ ободонлаштириш ишларини жадаллаштириш юзасидан тегишли чора-тадбирлар белгиланди. «Ўздавкинокомпания»га Амир Темур ҳақида бадиий ва ҳужжатли фильмлар тайёрлаш билан боғлиқ ишларни жадаллаштириш топширилди.

Мажлисда Республика Президентининг Давлат маслаҳатчиси Х. Жўраев, Бош вазир ўринбосарлари С. Саидқосимов, Р. Юнусов, М. Усмонов, Тошкент шаҳар ҳокими К. Тўлаганов иштирок этди.

(ЎзА).

«ҲАМЗА» КЎРИК-ТАНЛОВ ҒОЛИБИ

Оққўрғон шаҳарчаси маҳаллалари ўртасида бошланган ва икки ой давом этган «Тозалик — инсон саломатлиги гарови» шиори остидаги кўрик-танлов куни кеча якунланди. Бу хайрли ишда ўнлаб маҳалла жамоалари фаол қатнашиб, ўз ҳудудларини ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш юзасидан катта ҳажмдаги ишларни амалга оширдилар.

«Ҳамза» маҳалласи аҳли кўрик-танлов ғолиби деб топилди. Бу маҳалла обод ва кўкаламзорлиги, хонадонларининг саранжом-саришталиги билан ажралиб туради. Бу галги кўрик-танловда ҳам фаол қатнашган маҳалла гузари янада кўркам тус олди, майдонлар ҳамда ариқлар бўйларига юзлаб туп мевали ва манзарали дарахтлар кўчатлари ўтқазилди, гулзорлар ташкил этилди. Ғолиб маҳаллага биринчи даражали мукофот — 1500 сўм берилди. Иккинчи ўринни олган Мустақиллик маҳалласи аҳли эса минг сўм билан тақдирланди. Ўзбекистон маҳалласи эса учинчи ўринни ва 500 сўмлик пул мукофотини олди. Ғолибларга берилган маблағларни Олимкент шаҳарчасидаги «Мафтуна» ҳиссадорлик жамияти ажратганлиги диққатга сазовордир.

М. ҲАМИДОВ.

АСКАРЛИК ҚАСАМЁДИ

Йигитлик бурчини ўтаётган аскарларимизнинг ҳарбий қасамёд қабул қилиш маросими бўлиб ўтди. Сўнгра аскарлар мотамсаро она ҳайкали пойига гулчамбарлар қўйиб, таъзим бажо келтиришди. Ўзбекистон Давлат мадҳияси янгради.

Маросимда кенг жамоатчилик вакиллари, уруш ва меҳнат фахрийлари ҳамда ҳарбий хизматчиларнинг ота-оналари иштирок этишди. Аскарлардан Улуғбек ва Дониёр Хожиевларнинг ота-оналари фарзандларининг сафда мағрур туриб, йигитлик бурчларини ўтаётганларидан қувончлари чексизлигини баён этдилар. Б. Усмонов ёш жангчиларни ҳарбий қасамёд қабул қилиб, мустақил Ўзбекистон Республикасининг ҳақиқий аскарлари бўлишганлиги билан қизғин табриклади. Она-Ватан мудофааси йўлида уларга муваффақиятлар тилади.

А. ФОЗИЛОВ.

ВИЛОЯТ ҲАЁТИ: воқеалар, хабарлар, янгиликлар

ҲАМКОРЛИК УЧУН БАРЧА ИМКОНИЯТЛАР БОР

• Вилоят ҳокимлигида

КЕЧА Тошкент вилояти ҳокими Э. М. Рўзиев Хитой Халқ Республикасининг Шаньси вилояти делегациясини қабул қилди

Мулоқот чоғида вилоят ҳокими хитойлик меҳмонларга республикамизда иқтисодий ислоҳотларнинг бориши, вилоятимиз иқтисодиётининг турли соҳаларида эришилаётган самаралар, келажакдаги режалар ҳақида сўзлаб берди. Оғир, енгил, озиқ-овқат саноатлари тармоқларидаги ижобий самаралар тўғрисида тўхталиб, икки вилоят ҳамкорлиги учун барча имкониятлар мавжуд эканлигини айтди.

Шунингдек, қабул чоғида Хитой Халқ Республикаси Шаньси вилояти Халқ ҳукумати раисининг муовини делегация бошлиғи Пен Чжигуй ўз навбатида Шаньси вилоятининг иқтисодий, ижтимоий, маданий соҳалардаги ютуқлари тўғрисида сўзлаб берди.

150 минг квадрат километрга жойлашган бу вилоятда асосан қишлоқ хўжалиги етакчи ўрин эгалласа-да, саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш кўлами ҳам салмоқли, деди меҳмон. Вилоятда машинасозлик, кимё, тўқимачилик, озиқ-овқат тармоқлари яхши ривож топмоқда.

Мулоқот чоғида ҳар иккала вилоят раҳбарлари иқтисодий, маданий соҳаларда истиқболли ҳамкорликни йўлга қўйиш ижобий натижалар беражаклигини таъкидладилар.

Хитойлик меҳмонлар бир неча кун давомида вилоятимизнинг қатор шаҳар ва туманларида бўладилар.

СОҒЛОМ АВЛОД УЧУН

Юқоричирчиқ туманининг «Политотдел» жамоа хўжалигида жойлашган «Силоам» клиникасининг номи вилоятимиз аҳлига машҳур. У республика Соғлиқни сақлаш вазирлиги, вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси, туман соғлиқни сақлаш бўлими ҳамда мазкур хўжаликнинг шифохонаси ходимлари билан биргаликда ҳар йили «Соғлом бола учун» кўрик-танловини ташкил этишда фаол қатнашмоқда.

Бу тадбирда клиника профессори Цой Канн, унинг умр йўлдоши Пак Дю Вон туман шифокорлари билан ҳамкорликда мактабгача ёшдаги болалар саломатлигини эринмай кўрикдан ўтказадилар. Шу кунгача клиника ёрдамида 8 мингдан ортиқ бола соғлиғи назоратдан ўтди. Бирон-бир касаллиги бўлганлар соғломлаштириб борилмоқда. Беморларга дори-дармонлар бепул берилаётир.

Бу сафарги «Соғлом авлод учун» танлови шу жамғарманинг Тошкент вилоят худудий бўлими ташаббуси билан уюштирилди. Унда 120 нафар она ўз фарзандлари билан қатнашди.

Ғалла мустақиллиги учун

«Ҳосил — 95»

Янгийўл туманидаги «Ниёзбош» жамоа хўжалигида 25 йилдан бери далаларда буғдой ўриб келаётган Акром Шаҳромов (чапдан иккинчи) ёш комбайнчилар билан ўз иш маҳорати ҳақида ўртоқлашмоқда.

Р. ГАЛИЕВ олган сурат.

КИМ ОЛДИНДА?

ВИЛОЯТИМИЗ ғаллакорлари етиштирилган ҳосилни тезроқ ўриб-йиғиб олиш учун барча чора ва тадбирларни амалга оширмоқдалар. Ишни бошидан пухта ташкил этган, мавжуд техникалардан унумли фойдаланаётган, қўл ўримини ташкил этишга катта аҳамият бераётган туманлар, хўжаликлар айниқса, яхши натижаларга эришмоқдалар. Ўтган беш кунлик 16-21 июнь якуни ана шундан далолат бериб турибди.

Бу беш кунликда Тошкент тумани ғаллакорлари, айниқса, юқори кўрсаткичга эришиб, биринчи ўринни эгалладилар. Туман режадаги 945 гектар майдондаги ҳосилни 21 июнга қадар ўриб-йиғиб олдилар, ҳосилдорликни 33 центнерга етказдилар. Давлатга бошоқли дон сотиш режасини 100,1 фоизга бажардилар. Беш кунликда ўсиш суръати 67 фоизни ташкил этди.

Бекобод тумани ғаллакорлари иккинчи ўринни эгалладилар. Туманда ғалла ўстирилган 12949 гектар майдоннинг 50,8 фоизи ўриб-йиғиб олинди. Сувли ер ҳосилдорлиги 28,7 центнерга етди. Ҳар бир комбайн билан ўртача 5 гектар майдондаги ғалла ўриб-йиғиб олинди. Бу туман давлатга бошоқли дон сотиш режасини 65,7 фоизга бажарди. Беш кунликда ўсиш кўрсаткичи 47 фоизни ташкил этди.

Қуйичирчиқ ғаллакорларига эса учинчи ўрин насиб этди. Бу туман 9740 гектар майдондаги ҳосилнинг 42,9 фоизини ўриб олди. Ҳосилдорлик 33,4 центнерни ташкил этди. Ҳар бир комбайн билан ўртача 4,8 гектар майдондаги ғалла ўриб-йиғиб олинди. Туман давлатга бошоқли дон сотиш режасини 60,6 фоизга бажарди. Беш кунликда ўсиш кўрсаткичи 43 фоиз бўлди.

Вилоят ҳокимининг қарорига биноан ғолиб туманларга пул мукофотлари ажратилди.

ПАРКЕНТДА ХОТИРА САЙЛИ

Бу йил таниқли қозоқ адиби, халқпарвар шоир Абай таваллудига 150 йил тўлди. Ана шу муносабат билан вилоятимизнинг қатор туманларида хотира тадбирлари бўлиб ўтмоқда.

Ана шундай тадбирлардан бири яқинда Паркент туманидаги «Чотқол» жамоа хўжалигида бўлиб ўтди. Унга туман ҳудудида яшаётган қозоқ биродарлар, Жанубий Қозоғистон вилоятидан меҳмонлар таклиф этилдилар. Чор-атрофга ўтовлар тикилиб, дастурхон тузатилди. Байрамни Ўзбекистон республикасидаги қозоқ миллий марказининг раҳбари Турсунмат Холбоев очди. Тумандаги 24-мактаб ўқитувчиси Тўйчибек Салимбеков Абай ҳаёти ва фаолияти ҳақида йиғилганларга гапириб берди. Сўзга чиққан «Нурли жўл» газетаси муҳаррири Қолдибек Сейданов, Бўстонлиқ тумани ҳокими Абдуманноб Абдувосиқов, Қибрай тумани ҳокими муовини Бибихон Шералиева, Паркент тумани ҳокими Туроб Холтоевлар Абайнинг ўзбек ва қозоқ халқлари дўстлигини ривожлантиришга қўшган ҳиссаси ва бой ижодий мероси ҳақида алоҳида тўхталдилар.

Халқ сайлига айланиб кетган хотира байрамида Чимкентдан меҳмон бўлиб келган Гулнора Алимбоева раҳбарлигидаги бир гуруҳ оқинлар ва «Паркент гуллари» дастаси санъаткорлари иштирок этдилар. Тадбир сўнггида энг яхши ўтов тайёрлаб, байрам қатнашчиларига миллий анъаналар асосида хизмат кўрсатган бекаларга совғалар топширилди.

З. ЭРАЛИЕВА.

Янгибозор қўрғонидаги «Бахт — ЛТД» ҳиссадорлик жамияти корхонаси ишга тушгач 140 кишини иш билан таъминлади. Ўрта мактабни битирган ёшлар, иш ўрни қисқариб ишсиз қолган кўплаб хотин-қизлар шу ерда янги касб ўрганиб, ҳозир трикотаж тўқувчиси бўлиб меҳнат қилмоқдалар. Корхона маҳсулотлари чиройли, бежирим ва сифатли бўлгани сабабли ғоят харидоргир.

СУРАТДА: корхонанинг пешқадам тўқувчиси Фотима Маткаримова.

Даврон АҲМАД олган сурат.

1995 ЙИЛ — иқтисодиётни барқарорлаштириш йили

ВИЛОЯТИМИЗДА 5740 тадан ортиқ корхона ва хўжалик давлат тасарруфидан чиқарилди ва уларнинг мулк шакли ўзгарди. Шу жумладан, 1380 та хусусий корхона, 2632 та кичик корхона, 322 та ҳиссадорлик жамияти, салкам 100 та ижара корхонаси ишлаб турипти.

Ҳозирги вақтда нодавлат тизимда фаолият кўрсатаётган корхоналар ва хўжаликлар саноат маҳсулотининг 21,6 фоизини ишлаб чиқармоқда, қурилиш ишларининг 42,1 фоизини амалга оширишяпти, савдо ва умумий овқатланишда эса бу кўрсаткич 85,5 фоизни, қишлоқ хўжалигида 90 фоизни ташкил этмоқда.

Вилоятда тузилган ҳиссадорлик жамиятларининг 40 фоизга яқинини саноат корхоналари ташкил этади. Афсуски, бундай жамиятларнинг кўпчилигида ҳужжатлар охиригача расмийлаштирилмаган. Оқибатда мўлжалланган акциялар чиқарилмаяпти. Ваҳоланки, уларни сотиш билан ҳар бир корхона иқтисодий аҳволини бирмунча яхшилаб олган бўлур эди. Бу иш, айниқса, кимё, металлургия, машинасозлик соҳаларида суст бормоқда. «Электркимёсаноат» ва «Аммофос» ишлаб чиқариш бирлашмалари, Олмалиқ кон-металлургия комбинати, Ўзбекистон металлургия заводи, Янгийўл биокимё заводи, Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати, Чирчиқ қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводи ва бошқа қатор етакчи корхоналарда эса ҳанузгача акциялаштиришга киришилмаган. Бундай корхоналар раҳбарлари республикамиз Президентининг «Давлат мулки бўлган корхоналарни акциялаштиришни жадаллаштириш ва қимматли қоғозлар бозорини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармони кўрсатмалари ва талабларидан тегишли хулосалар чиқариб олишлари ҳамда ўзлари бош бўлган корхоналарни ҳиссадорлик жамиятларига айлантиришни тезлаштириш учун барча чораларни кўришлари лозим. Бозор иқтисодиётига ўтиш, ҳозирги иқтисодий вазият баайни шундай қилишни тақозо этади.

ТАДБИРКОРЛИК — ИСТИҚБОЛ ТАМОЙИЛИ

Иқтисодий ислоҳотларнинг бугунги босқичида энг муҳим ва долзарб вазифа — мулкий муносабатларни тубдан ўзгартирмоқдир,— деди юртбошимиз ўзининг Олий Мажлис сессиясидаги дастурий маърузасида истиқбол режаларини чуқур таҳлил қиларкан.

Бас, шундай экан, иқтисодиётнинг устивор соҳалари ва тармоқлари нималардан иборат, деган саволга аниқ жавоб топмасак, ўз иқтисодимиз, биринчи навбатда ишлаб чиқариш тармоқларини шунга мослаштириб қайта қуриб олмасак, кичик ва ўрта корхоналар тизимини эртанги кунни ўйлаб ривожлантирмасак, кўзлаган мақсадларимизга эриша олмаймиз.

Хўш, бу ҳаётий улуғвор вазифалар Чиноз туманида қандай амалга оширилмоқда? Жамоатчи мухбиримиз Орзиқул Маъмуровнинг туман ҳокимининг муовини, истиқболни белгилаш ва статистика бўлимининг бошлиғи И. ЗОҲИДОВ билан суҳбати ана шу мавзуга бағишланди.

— Юртбошимиз олиб бораётган изчил сиёсатга катта умид боғлаган халқимиз, шу жумладан Чиноз тумани меҳнаткашлари истиқлолнинг тўртинчи йилини янги ютуқлар билан нишонлаш нияти билан яшаб, меҳнат қилмоқдалар. Исмоил Абдуллаевич, кичик саноат корхоналарининг туман иқтисодиётидаги ўрни ва улуши ҳақида гапириб берсангиз?

— Тадбиркор ва ишбилармонларга ҳар томонлама амалий кўмак бериш, улар ишини жонлантириш дастурини ишлаб чиққанмиз. Ҳозир туманимизда 51 та шахсий, 22 та кичик корхона, 8 та ширкат фаолият кўрсатмоқда. Уларда 625 киши меҳнат қилмоқда. Ўтган йили ялпи даромад 5 миллион 855 минг сўмни ташкил этди. Тадбиркорларимиз асосан халқ истеъмоли буюмлари, қурилиш материаллари ишлаб чиқариш, савдо-сотиқ ишлари, маиший хизмат фаолияти билан шуғулланмоқдалар.

Ўз-ўзидан маълумки, меҳнатни энг мақбул усулларни қўллаб ташкил этиш яхши самаралар бериши табиий. Чиноз қурилиш материаллари ва конструкциялари комбинати қошидаги «Саноат» кичик корхонаси ана шу тартибда иш юритиб, ўтган йили 720 минг сўмлик қурилиш материаллари ишлаб чиқарди. «Гидромех» кичик корхонаси эса, истеъмолчиларга 134 минг сўмликдан зиёд металл буюмлари етказиб берди. «Рустам» кичик корхонаси аҳолини турли хил камёб дори-дармонлар билан таъминлаб келмоқда. У бу йил 63 минг сўмлик хизмат кўрсатмоқчи.

— Мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш борасидаги ишлар талаб даражасидами?

— Туманимизда бу жараён изчил амалга оширилаётгани учун ҳам ижобий натижаларга эришяпмиз. Биз бу соҳада «етти ўлчаб, бир кес» нақлига амал қилиб ишлаяпмиз. Тадбиркорлик билан шуғулланишни ният қилган ҳар бир кишининг, аввало, истак-майлини, қобилияти, муомаласи, эл орасидаги нуфузини алоҳида ҳисобга олаяпмиз. Ахир у иш бошламасдан инқирозга юз тутса, бу кимга керак.

Ўтган йили 6 та ижара ва кичик корхона хусусийлаштирилди. «Олмазор» ижара корхонаси, «Истиқлол» кичик корхонаси ҳамда «Мустақиллик» савдо корхоналари ана шулар жумласидандир. Улар давр талаби асосида ғайрат ва ташаббус кўрсатиб ишламоқдалар. Иш юритишнинг афзал намунавий андозаларидан фойдаланмоқдалар.

● *Бизнинг суҳбат*

14 та корхона ва ташкилот мулкчилик шаклини ўзгартириб, очиқ шаклдаги ҳиссадорлик жамиятига, 3 та давлат хўжалиги жамоа хўжалигига айлантирилди. «Ўзбекистон», «Гулзаробод», «Эшонобод», Т. Охунова ҳамда С. Раҳимов номли жамоа хўжаликларининг чорвачилик фермалари одамларга хусусийлаштириб берилди. Мулк ўзининг ҳақиқий эгасини топганлиги боис ҳам ҳозирдаёқ ишда ўзгариш, ўсиш сезилиб қолди.

Амир Темур номли жамоа хўжалиги ҳиссадорлик жамиятига айлантирилиб, бошқарувнинг янги тузилмалари таркиб топди. Мулкчилик шаклининг ўзгариши ўрта бўғин раҳбарларига ҳам катта ҳуқуқлар берди. Энди ҳиссадорлик жамиятидаги ҳар бир бригада, чорвачилик фермаси ёки автогаражнинг банкда ўз ҳисоб рақами бўлади. Улар ўзлари топган маблағларни ўзлари расамат қиладилар. Хўжалик бошқаруви эса ўзаро ва ташқи алоқаларни ривожлантириш, тармоқни техника, ўғит ва бошқа зарур ашёлар билан таъминлаш билан бирга, ечимини кутаётган муаммоларни ҳал қилишда ёрдам беради.

Тармоқлар бошқарув идорасига маълум миқдорда маблағ ўтказиб турадилар. Бу маблағ ҳажми ортиб боришига қараб бошқарув уни хўжалик тараққиёти, ободончилик, аҳолининг турмуш даражасини яхшилаш ҳамда ижтимоий муҳофазалаш мақсадлари учун сарфлайди. Даромадга қараб янги дўконлар қурилади, хўжалик юксалишига хизмат қиладиган цехлар бунёд топади.

— Ўтган йил 14 декабрда Президентимизнинг «Республикада савдони эркинлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги фармони эълон қилинган эди. Туманда бу борада қандай тадбирлар амалга оширилди?

— Ишни, аввало фармоннинг моҳиятини одамларга тушунтиришдан бошладик. Озиқ-овқат маҳсулотлари билан савдо қилувчи барча савдо дўконларининг ходимлари, раҳбарларини тўплаб кўргазмали семинарлар ўтказдик. Тажриба алмашишлари, бир-бирларидан иш ўрганишлари учун шароитлар яратиб бердик. Бу ишимиз бесамара кетмади. Ҳозир барча озиқ-овқат дўконларида 8 турдаги маҳсулотларнинг ҳаммаси мавжуд. Айни пайтда барча хўжаликлар, йирик корхоналарнинг раҳбарлари зиммасига мол айирбошлаш йўли билан ташқаридан озиқ-овқат маҳсулотлари келтириш вазифасини юклаганмиз. Бир сўз билан айтганда, ҳар бир раҳбар ўз «рўзғори»ни ўзи бутлаш учун ҳаракат қилмоқда.

— Исмоил Абдуллаевич, бу йилги режаларингиз хусусида ҳам тўхталиб ўтсангиз?

— Президентимизнинг «Хусусий тадбиркорликда ташаббус кўрсатиш ва уни рағбатлантириш тўғрисида»ги фармонига жавоб тариқасида анчагина ишларни режалаштирганмиз. Йилнинг биринчи чорагида 5 та муассаса давлат тасарруфидан чиқди. Хусусий тадбиркорлик тузилмалари ташкил этилди. Савдо, умумий овқатланиш, маиший хизмат кўрсатиш, матлубот кооперацияси ва тайёрлов-савдо шоҳобчаларини ер ҳақрақалари билан бирга сотишни йўлга қўйдик. Ҳозиргача 72 тадан кўпроғи фуқароларга хусусий мулк қилиб берилди.

«Ким ошди савдоси»ни кенг йўлга қўймоқчимиз. Яқин кунларда «Чиноз» наслчилик жамоа хўжалигига қарашли 3 та ҳаммом ва «Дўстлик» жамоа хўжалиги ҳисобидаги маиший бинолар шу усулда одамларга сотилади.

Хулоса шуки, туманимиз иқтисодий салоҳиятини янада кўтариш, уни қишлоқ хўжалиги, саноати ривожланган туманлар қаторига олиб чиқиш учун курашамиз, ислоҳотлар тамойилидан келиб чиқиб, астойдил меҳнат қиламиз. Бу — шу куннинг одил талаби.

Суҳбатдош Орзиқул МАЪМУРОВ.

Кимошди савдоси

МЕРОС БЎЛИБ ҚОЛАДИ

ВИЛОЯТИМИЗДА ер майдонларини якка тартибда уй қуриш, ёрдамчи хўжаликлар ташкил этиб, уларда деҳқончилик, боғбонлик билан шуғулланиш истагида бўлган фуқароларга сотиш тобора кенгайиб бормоқда. Шуниси диққатга сазоворки, сотиб олинган бундай ер майдонларининг авлоддан-авлодга мерос бўлиб қолиши назарда тутилган.

Бу муҳим ишнинг ким ошди савдоси каби шаклидан кенг фойдаланилмоқда. Бундай тартибда савдога қўйилган ер майдонлари соғлом рақобат асосида харид қилиб олинади ва қадри юқори бўлади. Ахир уни энг кўп пул тўлаган фуқаро сотиб олади-да. Бу давлатга ҳам фойда — қанча баланд нархда сотилса маҳаллий бюджетга шунча кўп маблағ тушади.

Шунинг учун ҳам вилоятимиз шаҳар ва туманларида ер майдонларини ким ошди савдоси орқали сотиш кўлами ортиб бораяпти. Айниқса, май ва июнь ойларида деярли ҳафтада бир марта шундай тадбир ўтказилмоқда. Унинг самараси яхши бўлаяпти.

Бу ишга республика кўчмас мулк биржасининг вилоят бўлими ҳамда вилоят давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш бошқармаси бош-қош бўлмоқда, уларга маҳаллий хокимликлар яқиндан ёрдам беришяпти. Кейинги кунларда шундай ким ошди савдолари Солдатск, Қибрай шаҳарчаларида, Оҳангарон шаҳри, Бекобод туманида ўтказилди. Куни кеча Олмаликда ҳам шундай тадбир бўлиб ўтди.

Айниқса Солдатск шаҳарчасида уюштирилган ким ошди савдосига ер майдонлари кўп қўйилди. Уларнинг саксонтадан ортиғи харидорлар ҳукмига ҳавола қилинди. Бу ерда шаҳарчадан ташқари қатор жамоа хўжаликларидан ажратилганлари ҳам бор эди. Ким ошди савдосида ўн иккита ер майдони сотилди. Уларнинг бошланғич нархи 157,5 минг сўмдан сал ошиқроқ қилиб белгиланган эди. Талабгорлар тўлаган нақд пул миқдори эса бошланғич нархдан деярли 30 минг сўмлик ошиқ бўлди.

Қибрайда ҳам қатор ер майдонлари бошланғич нархидан анча қимматга сотилди. Бекобод туманидаги ким ошди савдосида эса ўн тўққизта ер майдони ўз эгаларини топди. Ҳар бирининг сатҳи тўрт юз квадрат метрли бу майдонларнинг сотилиш нархи бошланғичидан юқори бўлди.

Вилоятимизда ер майдонларини ким ошди савдоси орқали сотиш усули ўзини оқламоқда. Шунинг учун ҳам савдонинг бу шаклини уюштириш давом этаверади. Барча шаҳарлар ва туманларда навбати билан бу тадбир ўтказилади. Ерни сотиб олган ютқазмайди. У бир умрга мулк бўлиб қолди.

М. МАҲМУДОВ.

ХУСУСИЙЛАШТИРИШ: НАТИЖА, МУАММОЛАР, КАМЧИЛИКЛАР

Юқоричирчиқ туманида мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш жараёни давом этмоқда. Айниқса, у кейинги йилларда сезиларли даражада тезлашди. Ўзбекистон Республикаси Президентининг шу хусусдаги Фармонлари, Вазирлар Маҳкамаси ва вилоят ҳокимининг қатор қарорлари тадбиркорликнинг ривожланиши учун қулай шароитлар яратиб берди. Ишбилармонларнинг мулкни хусусийлаштириб олиш ва унинг самарадорлигини ошириш йўлидаги саъй-ҳаракатлари қўллаб-қувватланмоқда. Уларнинг фаолиятлари мунтазам назорат қилинмоқда, зарур бўлса амалий ёрдам кўрсатилмоқда.

Бу йил туманда мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштиришнинг бориши билан шуғулланувчи штаб ташкил этилди. Унга туман халқ хўжалигининг етакчи мутахассислари, ҳуқуқшунослар ва бошқа шу каби соҳалар вакиллари жалб қилинган. Штаб мажлислари ҳар икки ҳафтада бир марта ўтказилиб, унда хусусий тадбиркорликни ривожлантиришнинг муҳим муаммолари кўриб чиқилмоқда ва уларни ҳал қилиш йўллари белгиланаяпти. Бундан ташқари, ҳокимлик ҳузурида турли соҳаларнинг етакчи мутахассисларидан иборат махсус гуруҳ ишлаб турипти. Гуруҳ аъзолари у ёки бу объектни хусусийлаштириш ёки мулк шаклини ўзгартириш бўйича тушган талабнома ва аризаларни, расмийлаштириш ҳужжатларини кўриб чиқадилар ва ҳаммаси амалдаги қонун-қоидаларга мувофиқ бўлса маъқуллайдилар. Агар камчиликлари бўлса уларни бартараф этиш юзасидан маслаҳат берадилар. Шу гуруҳ туфайли мулк шаклини ўзгартириш бўйича ариза-талаблар икки кун ичида рўйҳатдан ўтказилмоқда.

Бундан ташқари, ишонч телефони жорий қилинди. Тадбиркорлар билан тез-тез йиғилишлар ўтказилади. Бундан мақсад уларнинг дардига қулоқ солиш, фикр-мулоҳазаларини эшитиш, қизиқтираётган масалаларни ўрганиб, ҳал қилишдир. Туманда фермерлар ассоциацияси, кичик корхоналар эгалари ва ширкатчилар уюшмаси ҳам ишлаб турипти. Бу ва қўрилаётган бошқа чора-тадбирлар туманда мулкни унинг ҳақиқий эгаларига топшириш ишларининг анча жонланишига хизмат қилмоқда.

Туманда қўшма ва кичик корхоналар, ҳиссадорлик жамиятлари, ширкатлар, цехлар сони йил сайин кўпайиб бормоқда. Шу йилнинг ўтган тўрт ойида қатор янги шундай ишлаб чиқариш бўлинмалари пайдо бўлди.

Шу ҳақда гап кетганда биринчи навбатда «Бахт ЛТД» масъулияти чекланган ҳиссадорлик жамиятини тилга оладилар. Бу бежиз эмас, албатта. Яқинда Сингапурдаги фирмаларнинг бири билан барпо этилган бу қўшма корхона иш ҳажмининг нисбатан катталиги, ишчилар ўрнининг кўплиги билан ажралиб туради. Қўшма корхонанинг цехларидаги ишчи ўринлари бир юз элликтага яқинлашиб қолади.

Белгиланган режага мувофиқ йил охиригача икки юзта хусусий тадбиркорлик тузилмалари ташкил этилиши керак. Шу йилнинг биринчи чорагида 48 та тадбиркорлик тузилмалари рўйхатдан ўтди.

Бунга якка тартибда меҳнат фаолияти билан шуғулланиш истагини билдирган фуқароларни қўшсак юқоридаги кўрсаткич салмоғи янада ортади. Бундай ишбилармонларнинг 173 таси рўйхатга олинди. Бу муҳим иш ҳамон сусаймасдан давом этаяпти.

Мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш жараёни туман иқтисодиётининг турли тармоқларига кириб, тобора нуфузи ортиб бормоқда. Шу вақтгача саноат ишлаб чиқариши, савдо, умумий овқатланиш, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш каби соҳаларда бу иш ниҳоясига етказилди.

Ҳиссадорлик жамиятлари сони кўпайиб бормоқда. Ҳозир туманда мулкнинг бу шакли асосида қатор саноат, транспорт корхоналари, хўжаликлар ишлаб турипти. Шу йилнинг биринчи чораги охирида бундай жамиятлар ўн саккизтага етди.

Жамоа хўжаликлари аъзолари ҳам мулк шаклининг ҳиссадорлик шаклини маъқул кўрмоқдалар. Шу йилнинг биринчи чорагида тўртта жамоа хўжалиги ҳиссадорлик жамиятига айланди. «Соҳибкор», «Юқоричирчиқ», Аҳмад Яссавий номли, «Политотдел» жамоа хўжаликлари аъзолари хусусий мулкнинг шундай шаклига ўтиб ишлашга қарор қилдилар. Биринчи ярим йиллик охиригача яна олтита жамоа хўжалиги шундай жамиятларга айланади. Бу билан ширкат шаклидаги мулкчилик ўзининг ҳақиқий моҳияти ва мазмуни билан тикланади.

Мулкни ҳақиқий эгаларига беришнинг бошқа усулларидан ҳам фойдаланиляпти. Ким ошди савдолари, танловлар уюштирилмоқда.

Чорвачиликда мавжуд иккита ферманинг биттаси хусусийлаштирилди. «Юқоричирчиқ» жамоа хўжалигининг фермаси жамоа мулки бўлиб қолди. Унга ўз ишининг билимдони Малик Алимбоев раҳбарлик қилмоқда. Фермер хўжалигида чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ҳажми ортиб, тури кўпайди. Бу ерда сутни қайта ишлаш асосида сарёғ, қаймоқ, қуюлтирилган сут, пишлоқ ва бошқа шу каби маҳсулотлар ҳам тайёрланадиган бўлди. Бу фермер хўжалиги жамоаси олаётган даромаднинг анча кўпайишига имкон берди.

Бундан ташқари, жойлардаги қатор қурилиши тугалланмаган объектлар, иссиқхона, учта маъмурий бино ким ошди савдосига қўйилиб сотилди.

Туманда кўп тармоқли иқтисодиётни барпо этиш юзасидан олиб борилаётган ишларни давр талаблари нуқтаи назаридан таҳлил қиладиган бўлсак, ютуқлар қатори кўпгина камчиликлар борлиги ҳам кўзга ташланади.

Бу йил туманда савдо, умумий овқатланиш, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш, матлубот кооперацияси ва тайёрлов-савдо объектлари жойлашган 170 та ер майдонини, шунингдек уй-жой қурувчи ва ёрдамчи хўжаликлар барпо этувчиларга 115 та ер участкасини сотиш назарда тутилган. Бу соҳадаги ишлар ниҳоятда самарасиз бўляпти. Йилнинг биринчи чорагида бор-йўғи ўн бешта ер участкаси ким ошди савдоси орқали сотилди. Бундан тушган маблағнинг 45 фоизи маҳаллий бюджет ҳисобига ўтди. Бу ер участкаларини сотишдан аввало маҳаллий ҳокимият манфаатдор эканлигини кўрсатиб турипти. Лекин шунга қарамай бу ишда кескин силжиш йўқ.

Иқтисодий ислоҳотларни амалга ошириш билан боғлиқ бўлган бошқа ишларда ҳам нуқсонлар бор. Айрим тадбиркорлик тузилмаларининг «юлдуз кўрмай жон бериши» ҳам бунинг далилидир.

Айрим кичик корхоналар раҳбарликлари ишлаб чиқаришни, якка тартибда меҳнат қилаётганлар ўз фаолиятларини тўхтатишга рухсат сўраб туманнинг мутасадди ташкилотларига мурожаат қилмоқдалар. Ҳозиргача бозор иқтисодиётига ўтиш вақтидаёқ синган бундай бўлинмалар сони йигирматага яқинлашиб қолди. Чунончи учта кичик корхона, қатор воситачилик, савдо-сотиқ билан шуғулланувчи дўконлар тақдири шундай бўлди.

Бунда, албатта, аввало ишбилармонларнинг ўзлари айбдордирлар. Уларда тадбиркорлик маҳоратининг етишмаслиги шунга олиб келмоқда. Агар, бундай корхоналар, савдо шахобчалари истеъмол бозорини тўлдиришга ҳисса қўшиши мумкинлигини ҳисобга олсак уларни қўллаб-қувватлаш, зарур ёрдамни кўрсатиш ҳам лозим эди дейиш асосли бўлади. Биз бу билан синаётган, бозор иқтисодиётига ўтиш давридаёқ ўз фаолияти низомларини бажаришнинг уддасидан чиқолмаётган барча тадбиркорлик тузилмаларини сақлаб қолиш керак, демоқчи эмасмиз. Масаланинг иккинчи муҳим томони шундаки, бу ҳол ишчи ўринларининг камайишига, ишсизларнинг кўпайишига олиб келади. Ваҳоланки, ҳозирги мураккаб иқтисодий вазиятда бунга иложи борича йўл қўймаслик лозим.

Қисқаси, туманда мулкни унинг ҳақиқий соҳибларига бериш ишларини жадаллаштириш ва кўламини кенгайтириш, бу соҳадаги вазифаларнинг тўла-тўкис бажарилишига эришиш лозим. Бунинг учун барча имкониятларни ишга солиш зарур. Шу ерда Ўзбекистон Республикаси Президенти И. Каримовнинг хусусийлаштиришнинг моҳияти ҳақидаги қуйидаги сўзларини эслатиб ўтиш ўринлидир: «Хусусийлаштириш, мулкдорлар сонини иложи борича кўпайтириш — мамлакатимизнинг, давлатимизнинг иқтисодий мустақиллигини таъминлаш, ҳар бир фуқаро даромадини, ҳаёт даражасини ошириш билан боғлиқ жуда муҳим омилдир».

М. МИРҲАМИДОВ.

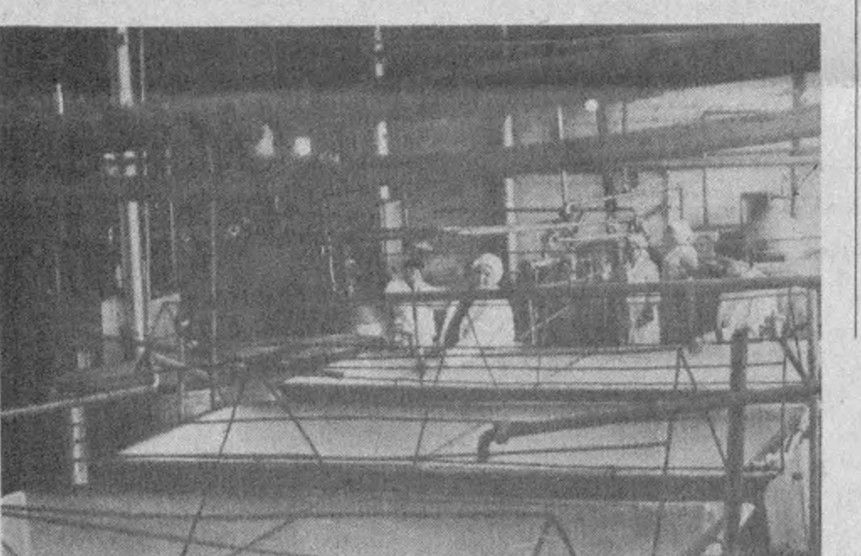

Вилоят гўшт ва сут саноати давлат ҳиссадорлик бирлашмасига қарашли «Янгийўлсут» заводи ҳиссадорлик жамиятига айлантирилгач, унинг ишлаб чиқаришида ижобий силжишлар рўй берди. Маҳсулот тури кўпайтирилиб, сифати сезиларли яхшиланди.

Суратда: цехларнинг бирида иш пайти.
Даврон АҲМАД олган сурат.

Фармон ва ижро

ҲИСОБ-КИТОБНИНГ ВАҚТИДА ҚИЛИНМАСЛИГИ...

Бекободдаги автокорхона жамоасини қийин иқтисодий аҳволга солиб қўйди

БУНДАН бир неча йил муқаддам шаҳримиздаги бу корхонага қарашли автомашиналарни Жиззах вилояти, Қарши чўлларида, Мирзачўлни ўзлаштираётган чўлқуварлар ҳузурида, қўшни Тожикистон ҳудудида тез-тез учратиш мумкин эди. Ихтисослаштирилган корхона машиналари Бекобод темир-бетон буюмлари ва қурилиш материаллари заводи маҳсулотларини буюртмачилар учун мунтазам етказиб беришдек муҳим вазифани бажарарди. Бозор иқтисодиётига ўтиш даврининг биз ўрганмаган, билмаган қонун-қоидаларига дуч келиш оқибатида республика сув хўжалиги қурилиши концернига қарашли бу корхона иш тизимида ҳам турли қийинчиликлар вужудга кела бошлади. Иқтисодий алоқаларнинг сезиларли даражада издан чиқиши корхона жамоасини оғир аҳволга солиб қўйди. Аввало, ёнилғи-мойлаш материаллари, эҳтиёт қисмларнинг бир неча баробар қимматлашганлиги, бунинг устига уларнинг танқислиги бунга сабаб бўлди. Бир вақтлар мавжуд 417 транспорт воситаларидан ҳар куни ками билан 75-80 фоизи фойдаланилаётган бўлса, кейинги ойларда бу кўрсаткич янада пасайди.

Айни кунларда нефть базасидан корхона ёнилғи олишнинг уддасидан чиқолмаяпти. Чунки у бу базадан қарздор бўлиб қолган. Ёнилғи-мойлаш материаллари олиш учун корхона база ҳисобига ҳар куни 150 минг сўм пул ўтказиши керак.

Хўш, транспортчилар бу маблағни ўтказишни ижобий ҳал қилишга қодирмилар? Албатта, йўқ. Чунки у хизмат кўрсатаётган корхона-ташкилотлар автомобилчилардан бўлиб қолган қарзларини вақтида тўламаяптилар. Масалан, темир-бетон буюмлари заводи 9 миллион, цемент комбинати 3 миллион сўмга яқин, Сирдарё ГРЭСи 3 миллион сўмлик қарзларини ҳамон автокорхона ҳисобига ўтказганларича йўқ. Умуман олганда, корхона ва ташкилотлар автохўжалик хизмати эвазига 18 миллион сўм қарзларини тўлашни пайсалга солиб келмоқдалар.

Ўз навбатида эса транспортчилар коммунал хизматлари, йўл солиғи, умумий овқатланиш тресті, темир йўл ҳамда солиқ нозирликлари ҳисобига ўз қарзларини — 14 миллион сўмга яқин маблағни ўтказишнинг иложини тополмаяптилар.

Бир-биридан қарздорлик уларни бамисоли занжирбанд қилиб қўйган. Қарздор ташкилотлар транспортчиларга маблағни вақтида ўтказганларида эди, хўжалик ҳам ўз қарзларидан бемалол қутулган бўлур эди. Корхона ҳисобида қоладиган 4 миллион сўмни эса ишчиларга ўз вақтида маош бериш, ёнилғи-эҳтиёт қисмлар харид қилишга сарфланади. Ҳозирги аҳвол оқибатида корхонада ишга яроқли кўплаб машиналар бекор туриб қолмоқда, ҳайдовчилар иш ҳақини ойлаб ололмасдан сарсон бўлмоқдалар.

Корхона раҳбарияти вазиятни бирмунча юмшатиш мақсадида имконият қидирмоқда ва уларни ишга солмоқда. Жумладан, 13 машина ҳайдовчиларга якка тартибда ижарага берилди. Ижарачи ҳайдовчиларнинг кўпчилиги корхона ҳисобига тўланадиган маълум миқдордаги маблағ ўрнига хўжалик учун зарур эҳтиёт қисмларни Россиядан олиб келишга эришмоқдалар. Бундан ташқари 20 машина шаҳримиз корхона ва ташкилотлари ихтиёрига ижарага бериб қўйилган. Ижарачиларнинг ўзлари хўжалик машиналарини ёнилғи билан таъминлаб турибдилар. Худди шунингдек, Далварзин пахта тозалаш заводи, Сирдарё ГРЭСи, қатор жамоа хўжаликларида ишлаётган транспорт воситаларини буюртмачиларнинг ўзлари ёнилғи ҳом ашёси билан тўла таъминлашни зиммаларига олганлар.

«Муддати ўтиб кетган дебиторлик қарзи мавжудлигига йўл қўяётган корхона раҳбарлари ва бош бухгалтерларига нисбатан жуда қаттиқ маъмурий ва моддий жавобгарлик чоралари, ҳатто жиноий жавобгарликка тортиш чораси қўлланилсин».

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1995 йил 12 майдаги Фармонидан.

Корхона раҳбарияти темир-бетон буюмлари заводи ҳамда цемент комбинати маҳсулотларини шартномалар асосида буюртмачиларга етказиб беришни йўлга қўйишга уриниб кўрди. Бироқ, пул ўтказиш ҳаддан ташқари оғир аҳволга тушиб қолганлиги сабабли бу уринишлар рўёбга чиқмаяпти. Масалан, яқинда шифер маҳсулотини Қарши шаҳрига етказиб бериш ҳақида келишилган эди, аммо, ҳанузгача корхона ҳисобига маблағнинг келиб тушиши муаммо бўлиб турипти. Корхонада таркиб топган оғир вазиятни республика сув қурилиши хўжалиги концерни раҳбарлари жуда яхши билишади. Лекин, ҳеч қандай амалий ёрдам беришмаяпти. Корхона жамоасининг бу борадаги илтимосу талаблари жавобсиз қолмоқда. Жамоа ҳолидан хабар олиш уларнинг эсига ҳам келмаяпти.

— Ўзбекистон Республикаси Президенти И. Каримовнинг «Халқ хўжалигида ҳисоб-китобларни ўз вақтида ўтказилиши учун корхона-ташкилотлар раҳбарларининг масъулиятини ошириш борасидаги чора-тадбирлар тўғрисида»ги Фармони айни муддао бўлди, — дейди автокорхона директори Ғ. Мақсудов. — Бу фармонга мувофиқ маҳсулот ёки хизмат ҳақининг ками билан 15 фоизи олдиндан тўлаб қўйилиши лозим. Акс ҳолда ҳеч қандай буюртма бажариш учун олинмайди. Бу ҳол илгаригидек насияга ишлашни бартараф этишга олиб келади. Пули борга хизмат кўрсатаверамиз. Тўлашга маблағи йўқ мижозлар эндиликда биздан хафа бўлмайдилар. Шу вақтгача биздан қарз бўлиб келган корхона-хўжаликлар эса уни узишни жиддий ўйлаб кўришлари керак. Кўрсатаётган хизмат ҳақининг жилла қурмаса бир қисмининг вақтида ҳисобимизга тушиши ҳам ишимизни анча енгиллаштиради.

Ҳа, корхона жамоасидан қарздор мижозлар ва буюртмачилар барча имкониятларни ишга солиб, автохўжаликка қарзларини тўлашнинг иложини топишлари керак. Акс ҳолда корхонанинг иқтисодий аҳволи яхшиланмайди. Бундан уларнинг ўзлари ҳам зарар кўришларини унутмасликлари лозим.

А. АШУРОВ,
Бекобод шаҳри.

Қишлоқ хўжалиги ва иқтисодий ислоҳот

ЭРКИНЛИК САМАРАЛАРИ

ХАЛҚ ТУРМУШ даражасининг яхшиланиши, ҳаётимизнинг фаровонлиги, табиийки, охир-оқибатда қишлоқ хўжалигининг ривожланиши билан бевосита боғлиқ. Афсуски, собиқ иттифоқ даврида бу ҳақда кўп гапирилди, кўп қарорлар қабул қилинди-ю, бироқ, амалий ишга келганда турли хил тўсиқлар, раҳбарликнинг маъмурий буйруқбозлигига асосланган услублари ишга тўғаноқ бўлди.

Минг шукрки, мустақил бўлганимиздан кейин ана шу тўсиқларни олиб ташлашга жиддий киришилди. Республикамиз раҳбарияти томонидан қишлоқ хўжалигида туб ўзгариш қилиш учун қатор қарорлар ва фармонлар қабул қилинди. Улар бирин-кетин ҳаётга тадбиқ қилина бошланди. Қишлоқ хўжалигида чуқур иқтисодий ислоҳотларни амалга ошириш бошланди. Бусиз мақсадга эришиб бўлмайди, албатта. Чунки, республика халқининг 60 фоиздан кўпроғи қишлоқ жойларда яшайди. Расмий маълумотларга қараганда, мамлакатимизда ишлаб чиқариш соҳасида 6 миллион 300 минг киши меҳнат қилади. Шулардан 3 миллион 700 минги қишлоқ хўжалигида ишлайди. Ривожланган давлатлар қишлоқ хўжалигида эса аҳолининг ҳаммаси бўлиб 5-6 фоизигина бандdir. Эътиборлиси шундаки, биз учун ғоят оз бўлиб кўринган шунча одам мамлакат эҳтиёжини ноз-неъматлар билан қондирибгина қолмасдан, балки, чет элларга ҳам етказиббиради. Шунинг учун ҳам юртбошимиз эндиликда қишлоқ хўжалигида унумли ишлайдиган кишиларгина қолиши лозимлигини кўп таъкидламоқдалар.

Бунинг учун эса деҳқонми, боғбонми, чорвадорми мулк эгаси бўлиши керак. Ана шундагина у ташаббус кўрсатади, изланади, имконият қидиради, ўзининг қобилияти, маҳорати, тажрибасини ишга солади. Республикамизда амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳот негизи ана шунга асосланган бўлиб, мулк ҳақиқий эгасини топиши керак. Қишлоқ хўжалиги бошқарув тизимининг қонуний асослари чет эл тажрибалари билан бойитилиши, такомиллашуви зарур. Шу аснода тармоқда ривожланиши зарур бўлган бозор сиёсатининг шакл-шамойиллари таҳлил этиб борилади, тегишли хулосалар чиқарилади, энг мақбул услублар тавсия этилиб, улар мумкин қадар ишлаб чиқаришга тезроқ жорий этилиши учун зарур чора-тадбирлар кўрилади.

Бундан ташқари қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлаш соҳасида ҳам илмий йўналишларни аниқлашимиз, жумҳуриятимизда етиштирилаётган деҳқончилик маҳсулотларининг рақобатбардошлигини ўрганишимиз, давлатимиз экспорт имкониятини юксалтиришга оид хулосалар тайёрлашимиз зарурдир. Биз олимлар қиладиган энг муҳим ишлардан яна бири шуки, хорижий мамлакатларда фаолият кўрсатаётган фермер хўжаликларининг ташкил этилиши ва ривожланиш тажрибаларини ўрганиб, таҳлил этиб, уларни ўзимизнинг шароитимизда қўлланиш, жорий этиш бўйича амалий тавсиялар беришимиз шартдир. Чунки, қишлоқ хўжалигининг келажагини фермерларсиз тасаввур этиб бўлмайди. Зотан, Президентимизнинг фармонлари ва ҳукуматимиз қарорларида фермерлар ишига алоҳида эътибор берилиб, уларнинг келажагига катта умид билдирилмоқда.

Фермер бўлиш осон эмас. Ҳар ким ҳам бу ишни рисоладагидек уддалаб кетолмайди. Фермерга табиийки, энг аввало, ер, маблағ, мол-мулк, техника ва эркинлик сув ва ҳаводек зарур. Улардан биронтаси бўлмаса, фермер ўз фаолиятини йўлга қўя олмайди. Бу ўринда сармоя асосий омил ҳисобланишини унутмаслик керак.

Статистик маълумотларга қараганда, фермер хўжаликларининг иш фаолияти жамоа ва давлат хўжаликларига қараганда анча самарали ва салмоқли бўлмоқда. Якка хўжаликларда жамоа ва давлат хўжаликларига нисбатан 1,5 баравар кўп маҳсулот олинмоқда. Фойда кўриш даражаси ҳам 2-3 ҳисса юқори бўляпти. Албатта, булар қатъий чегара эмас. Ҳамма гап шундаки, у ташкил этилгач, оёққа туриб кетиши, ўзини ўнглаб олиши учун ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватлаш, техника ва маблағдан ёрдам кўрсатиш, унумли меҳнат қилиши учун барча шарт-шароитларни яратиб бериш зарурдир. Бу хўжалик раҳбарлари, мутахассислар зиммасига катта масъулият юклайди. Фермерларни танлаш, уларни ишга тайинлашда етти ўлчаб бир кесиш бошланган хайрли ишнинг келажаги яхши бўлишини таъмин этувчи омил эканлигини ҳамиша ёдда тутиш керак. Биз аминмизки, фермерлик ҳаракатига ана шундай муносабатда бўлинса, бу албатта, ижобий натижалар беради, яқин йиллар ичида улар етиштирадиган ноз-неъматлар — қишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг бир неча маротаба ўсишига эришиш мумкин бўлади. Бу борада биз олимлар ҳам қишлоқ хўжалиги мутасаддилари билан ҳамкорликда ишлаб, уларга қўлимиздан келганча фойдали маслаҳатлар бериб туришимиз керак. Ҳамкорлик, биргаликда қилинган ҳаракат натижасида қишлоқ хўжалигида унумли ишлайдиган одамлар кўпайиши, шубҳасиздир.

Республикада қабул қилинаётган қонунлар, фармон ва қарорларнинг моҳияти ҳам ана шу мақсадга қаратилгандир. Қишлоқ хўжалигида мулкчилик шаклларини ўзгартириш, хўжаликларга кўпроқ эркинлик бериш деҳқон-фермер хўжаликларининг тадбиркорлик фаолиятига кенг йўл очишда муҳим аҳамият касб этмоқда. Фермер хўжаликлари, кўпчилик давлат хўжаликларининг мулкчилик шаклини хусусий, ҳиссадорлик, жамоа, ижара мулк шаклига ўзгартириш ўз афзаллигини кўрсатди.

Эндиликда қишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг 60 — 70 фоизини давлат тасарруфидан чиқарилган хўжаликлар етказиб бераётганлиги юқоридаги фикримизнинг исботидир.

Биз аминмизки, қишлоқ хўжалигидаги иқтисодий ислоҳотлар янада чуқурлашган сари бу фоиз кўпайиб бораверади.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг яқинда эълон қилинган «Давлат мулки бўлган корхоналарни акциялаштиришни жадаллаштириш ва қимматли қоғозлар бозорини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги фармони қишлоқ хўжалигида ҳам иқтисодий ислоҳотларни амалга оширишда янги босқични бошлаб берди. Эндиликда ана шу фармон асосида хўжаликлардаги хусусий корхоналар, ҳиссадорлик уюшмаларида ҳам қимматли қоғозлар бозорини вужудга келтириш, мулкни ўз эгаларига топширишни тезлаштириш ғоят муҳим вазифадир.

С. ТОШПЎЛАТОВ,
А. ОРТИҚХЎЖАЕВ,
Тошкент давлат аграр дорилфунуни ўқитувчилари.

27 июнь — Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари куни

ДАВР БИЛАН ҲАМНАФАС

ҲОЗИРГИ шароит ҳар бир соҳада изчиллик, ташаббускорлик, тадбиркорлик билан иш юритишни тақозо этмоқда. Зеро, мустақил республикамизда амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотларнинг асосий талаби ҳам аслида шу. Бу борада, айниқса, оммавий ахборот воситаларининг тутган ўрни ўзгача аҳамиятга моликдир. Чунки, ислоҳотларни чуқурлаштиришда, мамлакатимизда олиб борилаётган оқилона сиёсатни халқимизга бекаму-кўст етказишда вақтли матбуот ўзининг бош тарғиботчилик вазифасини бажариши керак.

Хўш, масалага шу нуқтаи назардан ёндошадиган бўлсак, пойтахт вилоятида бу борада аҳвол қай тарзда? У рўй бераётган ўзгаришлар билан ҳамоҳангми? Нашрларда ёритилаётган мавзулар долзарблиги ва ҳаётийлиги билан бугунги талабларга жавоб бера оладими?

Ана шу саволларга жавоб топиш мақсадида газеталар тахламларига таҳлилий назар ташладик. Бугунги кунда қарийб 2,5 миллиондан кўпроқ аҳоли истиқомат қилаётган Тошкент вилоятининг шаҳар ва туманларида 25 та кўп нусхали газеталар, шунингдек, ўндан ортиқ корхона ва ташкилотларда ҳафтаномалар нашр этилиб, ўқувчиларга етказиб берилаётир. Шуниси диққатга сазоворки, вилоятда чоп этилаётган газеталарда кўп миллатли аҳолининг хоҳиш-истаклари, ўй-фикрлари, умумманфаат йўлидаги фидойи меҳнатлари, дунёқарашлари ўз ифодасини топмоқда. Хусусан, Олмалиқ, Ангрен, Бекобод, Чирчиқ шаҳарларида ўзбек ва рус тилларида, Бўстонлиқ, Юқоричирчиқ туманларида ўзбек ва қозоқ тилларида чоп этилаётган газеталар бу борада изчиллик кўрсатмоқдалар.

Албатта, бозор муносабатлари таркиб топаётган ҳозирги давр оммавий ахборот воситалари, жумладан, газеталар фаолиятида ҳам талайгина мураккабликлар туғдираётганлиги ҳеч кимга сир эмас. Бу мушкуллик қоғоз, бўёқ ва бошқа зарур хом ашёларнинг етишмаслигида кўпроқ кўзга ташланади. Ана шундай бир ҳолатда республика Президенти ва ҳукумати оммавий ахборот воситаларини қўллаб-қувватлаш учун барча имкониятларни ишга солмоқда, журналистларга қулайликлар яратишга интилмоқда. Хусусан, республика Вазирлар Маҳкамасининг

• Газета ва ислоҳот

1994 йил 14 февралдаги вақтли матбуот ходимларининг меҳнат шароитларини яхшилаш тўғрисидаги қарори муҳим аҳамият касб этди. Бунга кўра, матбуот ходимларининг меҳнат ҳақлари оширилди, газеталарнинг тўхтовсиз чиқиб туриши таъминланди. Ушбу қарор Тошкент вилоятида ҳам ўз ифодасини топди. Барча туман ва шаҳар газеталари учун зарур миқдорда қоғоз ажратилди. Уларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш чоралари кўриб борилмоқда. Имкониятдан келиб чиқиб, вақтли матбуот учун маблағлар ажратилмоқда.

Худди шундай ғамхўрлик Қибрай, Оҳангарон, Бўка, Пискент, Оққўрғон, Юқоричирчиқ, Ўртачирчиқ, Паркент туманлари, Ангрен, Бекобод шаҳарлари ҳокимликлари томонидан ҳам изчиллик билан кўрсатилмоқда.

Бунга жавобан Ўртачирчиқ туманидаги «Машъал», Юқоричирчиқ туманидаги «Суръат» — «Қаркин», Қибрай туманидаги «Давр овози», Пискент туманидаги «Меҳнат байроғи», Ангрен шаҳридаги «Ангрен ҳақиқати» ва бошқа қатор газеталарда иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштиришга қаратилган фармон ва қарорлар ижросини оммага етказишга бағишланган материаллар кўпайди.

Лекин, айрим туманлар тўғрисида бундай фикрни айтолмаймиз. Хусусан, Қуйичирчиқ туманидаги «Эркин сўз» газетасининг моддий аҳволи анча ночор. Таҳририят газетани катта қийинчилик билан юзага келтирмоқда. Туман ҳокимлиги эса бунга етарли эътибор бермаяпти.

Газеталар иқтисодий ислоҳотларнинг туб моҳиятини халққа тўғри етказиб беришлари, Президент фармонлари ва ҳукумат қарорларининг бажарилишига тўсқинлик қилаётган раҳбарларга нисбатан муросасиз бўлишлари, қонун устиворлигини таъминлаш билан боғлиқ материалларни кўпайтиришлари лозим.

Энг долзарб вазифаларни илғаб олиш журналистнинг муҳим иши ҳисобланади. Аммо бир қатор туманлар газеталарида вилоятимиз пиллакорларининг фидойи меҳнатлари, ғаллакорларимизнинг шу кунги шижоатлари тўла акс этди деб бўлмайди.

Шуни ҳам айтиш лозимки, вилоятимизда матбуот бошқармасининг 10 та матбаачилик корхоналари фаолият кўрсатмоқда. Беш ой мобайнида бу корхоналарда 5 миллион 806 минг сўмлик матбаа маҳсулотлари ишлаб чиқарилди. Ишчиларнинг ўртача иш ҳақи 1636 сўмни ташкил этди. Бу матбуот бошқармасининг мавжуд қийинчиликларга қарамай, ички имкониятлардан тўла фойдаланаётганлигидан далолатдир. Бу борада, айниқса, Ангрен, Олмалиқ, Чирчиқ шаҳарлари, Зангиота, Бўка туманлари босмахоналари жамоалари эришаётган натижалар эътиборга лойиқ.

Вилоятимиз меҳнаткашларининг руҳини сўз билан кўтараётган қаламкашлар, матбуотчилар байрами арафасидамиз. Биз барча ҳамкасбларимизни бу айём билан чин дилдан табриклаймиз, ижодий ишларида муваффақиятлар тилаймиз.

Ҳ. ШАФОАТОВ,
Тошкент вилоят ҳокимлиги матбуот хизмати раҳбари.

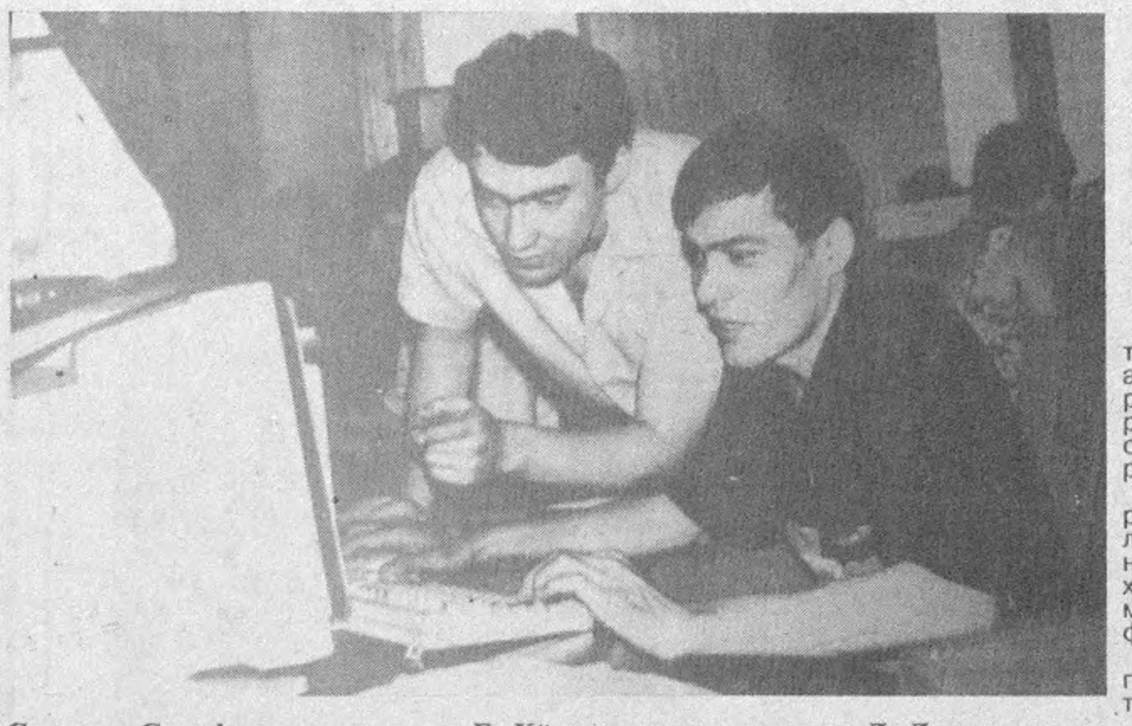

Суратда: Саҳифаловчи-оператор Б. Қўшоқов ва цех мастери Д. Даянаев.

ҚАЛАМКАШЛАРГА КАМАРБАСТАМИЗ

Эрта билан, сифатли босилган газета ёхуд журналнинг янги сонини қўлга олиб, янгиликлар билан танишар экансиз, уни тайёрлашда меҳнат қилган қаламкашлар қатори биз матбаа ходимларининг ҳам ҳиссаси борлигини унутмассиз деган умиддамиз.

БУНДАН икки йил муқаддам газета ва журналларни чиқариш жараёни анча оғир бўлиб, босмахонага туширилган материаллар қўрғошинда териб қуйилар, саҳифаловчилар 10-12 соатлаб тик оёқда туриб, қўллари қора бўёқда ишлашарди.

Бу иш жараёни компьютерлаштиришга ўтилгач озода хонада, оқ халатда ишлаётган ходимларимиз 54 номда газета ва 30 дан зиёд журнал ҳамда китобларни IBM-386, 486 компьютерларида теришмоқда ва саҳифалашмоқда.

Янгича иш услубига ўтилгач аввалги газета ва журнал цехлари бирлаштирилди. Натижада ишчи ўринлари тенг ярмига қисқарди. Катта миқдорда хом ашё ва электр энергияси тежаб қолинмоқда. Энг муҳими ишчиларимизни зарарли ва оғир иш жараёнидан озод қилдик. Чиқараётган маҳсулотимиз — газета ва журналлар сифати эса кескин яхшиланди. Лекин бизни қийнаётган муаммолар ҳам йўқ эмас. Бу соҳа янги. Ҳали малакали инженер-техник кадрларга, тажрибали ҳарф терувчи ва саҳифаловчи операторларга муҳтожмиз. Айниқса, маҳаллий ёш кадрларга талаб катта.

Бугунги матбуот ходимлари кунида нашриётимизнинг бирлашган газета цехида жамоадошларига ҳар жиҳатдан ўрнак бўлаётган ҳарф терувчи-операторлар М.Алиқулова ва Г.Содиқова, саҳифаловчи-операторлар И.Лочинов, А.Мирзаҳмедов, Б.Қўшоқов, Қ.Қаюмов, Ж.Гуртиченко ва бошқаларнинг хизматларини таъкидлаб ўтмоқчиман.

Ғ.ҲАКИМОВ,
«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни бирлашган газета цехи бошлиғи.

Чимкентдан мактуб

БАЙРАМИНГИЗ МУБОРАК, ҲАМКАСБЛАР!

Мустақил республикада шаклланаётган янгича мафкура тамойиллари, миллатлараро дўстлик алоқалари ва ёркин келажагимиз уфқларини газета-журналлар фаолиятисиз тасаввур этиш қийин. Шу жиҳатдан олганда журналистлар меҳнати энг масъулиятли ва машаққатли ҳисобланади.

Биз яхши биламизки, бизнинг Жанубий Қозоғистон вилоятимиз билан биродарлашган Тошкент вилояти газетаси — «Тошкент ҳақиқати» ижтимоий-сиёсий соҳада фаоллик кўрсатаётган тажрибали нашрлардан биридир. Бу ерда меҳнат қилаётган ҳамкасб журналистларнинг саъй-ҳаракатлари туфайли газета йилдан-йилга қизиқарли ва ҳозиржавоб бўлиб бораётганидан бохабармиз.

Икки вилоят журналистларининг бир-бирлари билан дўстлик алоқалари ўрнатганлиги ва ҳар икки газета саҳифаларида қозоғистонлик ва ўзбекистонлик оға-иниларнинг ижтимоий ҳаётдаги фаолияти ёритиб борилаётганлиги ниҳоятда қувончли бўлмоқда. Яқинда Қозоғистонда Ўзбекистон кунлари ўтказилиши муносабати билан бизнинг «Дўстлик байроғи» газетамиз саҳифаларида «Тошкент ҳақиқати» қўшма сони чиқиши ижодий ҳамкорлигимизни ривожлантиришга яна бир далил бўлди. Вилоятимиз халқи ушбу саҳифа материалларини мамнуният билан қарши олишди ва муносиб баҳо беришди. Биз бундай ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш тарафдоримиз.

Азиз ҳамкасблар, Сизларни анъанавий матбуот куни билан чин қалбимиздан табриклаймиз. Бугунги кун ҳақиқатларини халққа ҳозиржавоблик билан етказишда, халқнинг фидокорона меҳнати ва турмушини ёритишда сизларга омад ёр бўлсин!

Қозоғистон Республикасининг Жанубий Қозоғистон вилояти нашри — «Дўстлик байроғи» газетаси ижодий жамоаси.

• Истардикки... •

МУЛОҚОТДА ҲАҚИҚАТ ЮЗАГА ЧИҚАДИ

БАЪЗАН газеталарда биз каби фермерлар ҳақида ёзилган мақолаларни ўқиб қоламан. Ҳам хурсанд бўламан, ҳам кўнгилда айрим истаклар туғилади. Гап шундаки, бундай мақолаларда ишларимиз ҳар жиҳатдан силлиқ қилиб кўрсатилади, унча мол боқяпти, бунча қўй боқяпти, бунча гўшт, сут топширяпти ва ҳоказо. Сўнгра муаммолар, камчиликлар ҳақида фикр юритиб, улар қаторлаштириб ташланади. Мутасадди ташкилотлар бу муаммоларни ҳал қилишда, камчиликларни тугатишда ёрдам бериши керак, деб даъват этилади. Бу тўғри. Лекин, ҳозирги замон тамойили шундаки, сен ўзингга ўзинг хўжайинсан, ўз рўзғорингни ўзинг тебратаяпсанми, муаммоларни ҳал этиш тўғрисида ҳам кўпроқ ўзинг бош қотиришинг керак! Уни ким ҳал қилиб берар экан, деб кутиб ўтирадиган пайт эмас, ҳозир. Биз ўз ишимизда, фаолиятимизда шундай қилишга ҳаракат қилаяпмиз ва баъзи ютуқларни қўлга киритяпмиз.

Матбуотчиларимиз фермерларнинг ишлари, ҳаёти, режалари ҳақида ёзганларида масаланинг ана шу томонига ҳам кўпроқ эътибор беришларини истардим. Бунинг учун эса, улар биз каби фермерлар билан тез-тез учрашиб, мулоқотда бўлиб туришлари, фикр-мулоҳазаларимизни эшитиб, мушоҳада қилиб, кейин мақолалар ёзишлари керак, деб ўйлайман. Ана шунда ҳақиқат юзага чиқади, ёзилган мақолалар ҳаётга яқин, кўпчиликнинг эътиборини тортадиган бўлади.

Раҳим АЛИМОВ,
Тошкент туманидаги Навоий номли жамоа хўжалиги фермери.

ГАЗЕТА ЁРДАМ БЕРИШИ МУМКИН

МАМЛАКАТИМИЗДА бозор иқтисодиётига ўтиш жарёни тобора жадаллашмоқда. Халқ хўжалигининг барча тармоқларида иқтисодий ислоҳотлар кўлами кенгайиб бормоқда. Биз учун янги бўлган бу ишнинг жойларда қандай бораётганлиги, эришилаётган ютуқлару йўл қўйилаётган камчиликлар ҳақидаги материаллар бошқа газеталар қатори «Тошкент ҳақиқати»да ҳам ёритилмоқда. Унинг саҳифаларида шу мавзуга оид мақола-хабарлар доим чиқиб турипти. Биз ёш тадбиркорлар бўлганимиз учун бундай материалларни қизиқиб ўқиймиз, чунки, ишимизга оид турли фикр-мулоҳаза баён қилинган бўлади.

Давримизнинг ўзига хос хусусиятларидан бири кичик корхона-ю фирмаларнинг тез кўпайишидир. Бизнинг фирмамиз ҳам катта эмас. У собиқ шаҳар маиший хизмат уйи негизида ташкил этилган. Ишимиз умуман дуруст кетяпти, дейиш мумкин. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулот ҳажми ва турлари кўпаймоқда, сифати яхшиланмоқда, даромадимиз ҳам мунтазам ортиб бораяпти. Лекин, фойдаланилмаётган имкониятлар, ҳам йўқ эмас, албатта. Уларни қидириб топиш ва ишга солиш лозим. Бунда газета бизга яқиндан ёрдам бериши мумкин. Унинг саҳифаларида кичик корхоналар ва фирмаларнинг шу соҳадаги ибратли ишлари ҳақида кўпроқ мақола, хабарлар ўқишни истар эдик.

Фирмамиз жамоаси сиз қаламкашларни шонли байрамингиз — республика Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари куни билан чин қалбдан қизғин табриклайди, ҳаммангизга сиҳат-саломатлик, шарафли ва масъулиятли ишингизда катта муваффақиятлар ёр бўлишини тилайди.

Д.ҚОДИРОВ,
Олмалиқдаги «Истиқбол» фирмаси раҳбари.

ДУШАНБА, 26

УзТВ I
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 "Ёшлик" студияси. "Яхшиларга эргашиб".
18.40 "Ҳаракатда баракат".
19.00 "Аёл борки, олам мунаввар".
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Футбол шарҳи.
20.05 Бастакор Сайфиддин Йўлдошев қўшиқлари.
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 Уйғун. "Парвона". Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли.
23.10 Эълонлар.
23.15 — 23.40 "Ўзбекистон" ахбороти.

УзТВ II
"Тошкент"
студияси таништиради:
18.30 Болалар учун. "Кўзмунчоқ".
19.00 "Тафсилот".
19.15 "Деҳқон ҳиммати".
19.45 "Ҳамкасблар".
20.15 "Ҳамшира-95" кўрик-танлови.
21.05 — 22.20 "Соат 12 да бошлиқ келади". Бадиий фильм.

УзТВ III
"ОСТАНКИНО"
РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ,
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
18.10 "Тиғиз пайт".
18.35 "Куйини топинг". Телеўйин.
19.05 "Агар..." Кўрсатувни В. Познер олиб боради.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 "Время".
*
20.40 "Репортёр".
20.55 "Ҳақиқат онлари". А. Караулов саволларига В. Сипачев жавоб беради.
21.50 "Автомиг".
22.00 "Вести".
22.25 — 22.35 "Тафсилотлар".

УзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 "Мульткарусель".
19.00 "Туркистон" камер оркестри чалади.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
*
"ОМАД" таништиради:
19.50 "Санта-Барбара". Телевизион бадиий фильм.
20.40 Жаҳон география-си.
21.30 Эълонлар.
21.35 Видео — "О".
23.15 Эълонлар.
23.20 "Курьер".
23.40 "... яна об-ҳаво ҳақида".
23.50 — 24.00 "Постфактум".

СЕШАНБА, 27

УзТВ I
6.00—8.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.00 "Довюрак капитан қиссаси". Бадиий фильм.
9.30 Немис тили.
10.00 Болалар учун концерт.
10.30 "Абитуриент-95". Физика.
11.00 — 13.00 "Умидлар йили". Видеоканал.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 "Ёшлик" студияси. "Эъзоз".
18.40 "Адолат". Ҳуқуқий-публицистик кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 "Компьютер-шоу".
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 "Матбуот ва давр". Ўзбекистон Республикаси матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари кунига бағишланган кўрсатув ва концерт.
22.40 "Мирзо Ғолиб". Кўп қисмли телевизион бадиий фильм премьераси (Ҳиндистон). 1-серия.
23.40 Эълонлар.
23.45—00.10 "Ўзбекистон" ахбороти.

УзТВ II
"ОМАД" таништиради:
18.30 "Мультфейерверк".
19.00 Табиат дунёси.
19.50 "Хусусийлаштириш: қалам-бақалам".
20.10 Янгиликлар.
20.15 "Эм-Ти-Ви" оҳанг-лари ва Эълонлар.
20.40 Видеогид.
21.00 "Теле-ателье-шоу".
21.10 "Эм-Ти-Ви" оҳанг-лари ва Эълонлар.
21.50 — 23.30 "Кинонигоҳ".

УзТВ III
"ОСТАНКИНО",
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
6.30 — 8.00 "Телетонг".
***
18.10 "Тиғиз пайт".
18.35 "Куйини топинг". Телеўйин.
19.05 "Мавзу".
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 "Время".
20.40 "Илк манбадан".
20.55 "Останкино" хит-паради.
*
21.25 "Севги мунажжими".
22.00 "Вести".
22.25 "Тафсилотлар".
22.35 "Автомиг".
22.40 — 23.35 Тунги телесериал. "Ноқулай аёл". Бадиий фильм (АҚШ).

УзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
17.10 — 18.40 Туркия телевидениеси.
*
18.40 "Мультқарусель".
18.55 "Бозор иқтисодиёти сабоқлари".
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 "Дурдаршн" телекомпаниясининг кўрсатувлари.
20.50 "Би-Би-Си" янгиликлари.
21.00 "Дийдар". Қозоғистонда Ўзбекистон кунлари (қозоқ тилида).
21.40 "Соккер-клуб".
22.25 — 22.35 "Си-Эн-Эн" янгиликлари.

ЧОРШАНБА, 28

УзТВ I
6.00—8.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.00 "Кенжатойдан қўрқ, эй ғаним". Бадиий фильм.
9.10 "Компьютер-шоу".
9.55 "Абитуриент-95". Математика.
10.25 Болалар учун. "Ёзимиз соз ўтмоқда".
10.50 "Қирқ ҳунар ҳам оз".
11.20 "Ҳуқуқингизни биласизми?"
11.50 — 12.25 Тошкент маданият техникуми ўқитувчи ва талабаларининг концерти.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 "Лизюкова кўчасида яшовчи мушукча". Мультфильм.
18.20 "Нон таъми".
18.45 "Туркистон — умумий уйимиз".
19.15 Спорт хабарномаси.
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 "Бош мезон".
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 Ўзбекистон телевидениесида вилоят студияларининг кўрсатувлари. Экранда — Андижон вилояти.
22.10 "Мирзо Ғолиб". Кўп қисмли телевизион бадиий фильм премьераси (Ҳиндистон). 2-серия.
22.55 Эълонлар.
23.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
23.25 — 00.55 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. "МҲСК" — "Наврўз".

УзТВ II
"Тошкент" студияси таништиради:
18.30 "Ўзим ҳақимда...".
19.00 Р. Муродов, Э. Охунова. "Садоқат достони".
19.45 "Жонли тил".
20.45 "02" тўлқинида.
21.10 "Ёдингдами, дўстим..."
21.25—23.05 "Кинематограф".

УзТВ III
"ОСТАНКИНО",
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
6.30 — 8.00 "Телетонг".
***
18.10 "Тиғиз пайт".
18.35 "Куйини топинг". Телеўйин.
19.05 "Эслаб, излаб". Зоя Федорова.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 "Время".
*
20.40 ЎзТВ. Телефильм.
*
20.50 "Кутиш зали".
21.40 Криминал хабарлар экрани.
21.50 "Давр дарёси".
22.00 "Вести".
22.25 "Тафсилотлар".
22.35 "Автомиг".
22.40 — 23.35 Тунги телесериал. "Ноқулай аёл". Бадиий фильм (АҚШ).

УзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 "Мультқарусель".
19.00 "Ов ҳақида ҳикоя-лар". Телефильм.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
*
"ОМАД" таништиради:
19.50 "Санта-Барбара". Телевизион бадиий фильм.
20.40 — 23.40 "СПОРТ ҚИТЪАСИ".

ПАЙШАНБА, 29

УзТВ I
6.00—8.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.00 "Шимол ёғдусини ёқинг". Бадиий фильм.
9.15 Ўзбек тилини ўрганамиз.
9.45 "Абитуриент-95". Она тили ва адабиёт.
10.15 "Оламни асранг!"
10.50 — 11.40 Тошкент хореография билим юрти битирувчиларининг концерти. А. Навоий номидаги Ўзбек Давлат опера ва балет Катта театридан ёзиб олинган.
*
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 Ўсмирлар учун. "Фарзанд — умид юлдузи".
18.40 "Инсон ва қонун". Гиёҳвандликка қарши кураш.
19.05 "Ўзбекистон жамоли".
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 "Севгим қўшиғим-да". Киноконцерт.
20.20 "Юзма-юз".
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.

ҲАФТАЛИК TV ТВ TV КЎРСАТУВЛАР

21.25 Эълонлар.
21.30 "Ўзбекистон халқ ҳофизлари". Орифхон Ҳотамов, Муҳаммаджон Каримов.
22.10 Бевосита мулоқот.
22.50 "Мирзо Ғолиб". Кўп қисмли телевизион бадиий фильм премьераси (Ҳиндистон). 3-серия.
23.35 Эълонлар.
23.40—00.05 "Ўзбекистон" ахбороти.

УзТВ II
"ОМАД" таништиради:
18.30 "Омад" тақвими.
18.35 "Кўнгил".
18.40 Муҳаббатга ошно қалблар.
19.00 "Ишингиз бароридан келсин!"
19.10 "Теле-ателье-шоу".
19.20 Янгиликлар.
19.25 Видео янгиликлари.
19.45 "Эм-Ти-Ви" оҳанг-лари ва Эълонлар.
20.30 — 22.10 "Кинонигоҳ".

УзТВ III
"ОСТАНКИНО",
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
6.30 — 8.00 "Телетонг".
***
18.10 "Тиғиз пайт".
18.35 Спортнинг етти куни. Баскетбол.
19.05 "Эслашлари учун..." Ю. Демич. Л. Филатовнинг муаллифлик кўрсатуви.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 "Время".
*
20.40 "Ўз-ўзига режиссёр".
21.10 "Хроно". Авто ва мотоспорт оламида.
21.40 "Киноафиша".
21.50 "Автомиг".
22.00 "Вести".
22.25 — 22.35 "Тафсилотлар".

УзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
17.10 — 18.40 Туркия телевидениеси.
*
18.40 "Мультқарусель".
18.55 "Вазият".
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 "Дурдаршн" телекомпаниясининг кўрсатувлари.
20.50 "Маданиятимиз дурдоналари".
21.35 — 22.20 "Кўнгил кўприклари".

ЖУМА, 30

УзТВ I
6.00—8.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.00 "Содиқ дўстим Санчо". Бадиий фильм.
9.25 Немис тили.
9.50 Болалар учун. "Қувноқлар даврасида".
10.15 "Бола бошидан..."
10.50 "Қўшиғимиз сизга армуғон". Мусиқий кўрсатув.
11.25 — 11.55 "Иқтисодимиз таянчи".
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 "Кичкинтой" студияси. "Қўнғироқча".
18.40 "Булоқлар кўз очганда".
18.55 "Миллий хавфсизлигимиз кафолати".
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 "Бўстон" телевизион журнали.
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 "Маърифатнома".
22.00 "Ўзбек сўми".
22.45 ЎзТВ хазинасидан. "Хотира". Халқ артисти Тамарахоним.
23.55 Эълонлар.
24.00—00.25 "Ўзбекистон" ахбороти.

УзТВ II
"Тошкент"
студияси таништиради:
18.30 Ёшлар ижро этади.
19.00 "Тақдир".
19.30 "Шаҳар юмушлари".
20.30 Раъно Шарипова иштирокида мусиқий кўрсатув.

УзТВ III
"ОСТАНКИНО",
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
6.30 — 8.00 "Телетонг".
*
18.10 "Ёввойи дала".
18.30 "Инсон ва қонун".
19.00 "Мўъжизалар май-дони".
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 "Время".
*
20.45 "Лидер-прогноз".
21.10 "К-2" таништиради.
22.00 "Вести".
22.25 "Тафсилотлар".
22.35 "Автомиг".
22.40 — 23.40 "А" дастури.

УзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 "Мультқарусель".
19.00 "Ҳуқуқий жамият сари".
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
*
"ОМАД" таништиради:
19.50 "Санта-Барбара". Телевизион бадиий фильм.
20.40 "Эм-Ти-Ви" оҳанг-лари ва Эълонлар.
21.00 "Компьютер-Осиё".
21.30 "Панорама".
22.00 Дэвид Копперфильд. "Афсунгарлик билан 15 йил".
22.25 Эълонлар.
22.30 "Даракчи".
22.40 Эълонлар.
22.45 — 00.25 Видео — "О".

ШАНБА, 1

УзТВ I
6.00—8.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.00 "Шавкатли рицарь Айвенго ҳақида қисса". Бадиий фильм.
9.25 "Ёшлик" студияси. "Талабалар саҳнасида".
10.50 "Кичкинтоймиз — ғижинглтоймиз".
11.30 — 13.30 "Маънавият" видеоканали.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби..
18.00 "Фунтик ва мўйлабли кампиршо". Мультфильм.
18.10 Мактаб ўқувчилари учун. "Санъат ғунчалари".
18.45 Спорт хабарномаси.
18.55 "Фанга бағишланган умр". Академик Ғани Мавлонов.
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Мукаррама Турғунбоева номидаги "Баҳор" Давлат рақс ансамблининг хонандаси Эркин Рўзиматов куйлайди.
20.30 "Ўзбекистон янгиликлари" (инглиз тилида).
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 "Актёрлар ва роллар". Фарҳод Абдуллаев.
22.30 "Ўзбекистон янгиликлари" (инглиз тилида).
22.40 "Тунги ёғду". Дам олиш кинодастури.

УзТВ II
"ОМАД" таништиради:
9.00 "Мультфейерверк".
9.30 Табиат дунёси.
10.20 "Хусусийлаштириш: қалам-бақалам".
10.40 Янгиликлар.
10.45 "Эм-Ти-Ви" оҳанг-лари ва Эълонлар.
11.10 Видеогид.
11.30 "Теле-ателье-шоу".
11.40 "Эм-Ти-Ви" оҳанг-лари ва Эълонлар.
12.20 "Кинонигоҳ".
14.00 — 18.30 "СПОРТ ҚИТЪАСИ".
*
"Тошкент" студияси таништиради:
18.30 Болалар учун. "Табассум".
19.10 "Антенна".
19.40 "Хонадонингизда осойишталик бўлсин!"
20.40 "Дарвоқе..."
21.05 — 22.45 "Кинематограф".

УзТВ III
"ОСТАНКИНО",
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
18.10 Луи де Фюнес "Жандарм ва юбка кийган жандармлар" комедиясида.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 "Время".
20.45 Баскетбол. Европа чемпионати. Эркаклар. 1/4 финал. Грециядан кўрсатилади.
*
22.00 "Вести".
22.25 "Автомиг".
22.30 — 23.10 Хоккей. Стэнли кубоги. Финал.

УзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
10.00 "Айчурек" (қирғиз тилида).
10.40 — 11.10 "Мюзик-холл".
***
17.10 — 18.40 Туркия телевидениеси.
*
18.40 "Мультқарусель".
18.55 "Мамлакатлар, воқеалар, одамлар".
19.20 Телефильм.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 "Интердиалог".
20.30 "Чинсэн".
21.10 "Безнен мирас (татар тилида).
21.50 "Ёшлик" студияси. "Ёшлик оқшоми".
22.35 "Би-Би-Си" янгиликлари.
22.45 "Бу ажиб дунё".
23.05 — 23.15 "Си-Эн-Эн" янгиликлари.

ЯКШАНБА, 2

УзТВ I
6.00—8.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.00 "Камалак". Болалар учун кинодастур.
9.30 "Нафосат оламида".
10.00 "Ёшлик" студияси. "Ватанимга хизмат қиламан".
11.00 Мактаб ўқувчилари учун. "Яшил чироқ".
11.45 — 12.35 "Меҳмон". А. Навоий номидаги Наманган вилоят мусиқали драма ва комедия театрининг спектакли.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Еттига етти". Телеўйин.
18.40 "Аҳвол қандай, чемпион?"
19.05 "Ойнаи жаҳонда...".
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ҳафтанома" (рус тилида).
20.00 Эълонлар.
20.05 "Якшанба оқшомида". Мусиқий кўрсатув.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ҳафтанома".
21.30 Эълонлар.
21.35 "Ўзбектелефильм" кўрсатади: "Истиқлол рамзи".
21.45 "Ёшлик" студияси. "Оталар сўзи — ақлнинг кўзи".
22.45 Бадиий фильм.
24.00 Эълонлар.
00.05 — 00.35 "Ҳафтанома".

УзТВ II
"ОМАД" таништиради:
10.00 "Омад" тақвими.
10.05 "Кўнгил".
10.10 Муҳаббатга ошно қалблар.
10.30 "Ишингиз бароридан келсин!"
10.40 "Теле-ателье-шоу".
10.50 Янгиликлар.
10.55 Видео янгиликлари.
11.15 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
12.00— 13.40 "Кинонигоҳ".
***
17.00 "Совға".
17.30 "Салом, ёшлар!"
18.10 Жаҳон географияси.
19.00 Эълонлар.
19.05 Видео —"О".
20.45 Эълонлар.
20.50 "Курьер".
21.10 "...яна об-ҳаво ҳақида".
21.20 "Постфактум".
21.30 Дэвид Копперфильд.
22.05 "Панорама".
22.35 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
22.55 "Даракчи".
23.05 Эълонлар.
23.10—00.50 Видео —"О".

УзТВ III
"ОСТАНКИНО",
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
18.00 "Юзма-юз". Кўрсатувни А. Любимов олиб боради.
18.30 "Санамлар, санамлар...". Тото Кутуньо.
19.10 "КВН-95". Мавсумнинг тўртинчи ўйини.
21.00 "Якшанба".
*
21.50 Телефильм.
*
22.25 "Ксюша ҳузурида".
23.00 — 23.40 Хоккей. Стэнли кубоги. Финал.

УзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
9.00 Аэробика.
9.15 Мультфильм.
9.55 "Жонли сайёра".
10.15 "Менинг кўчам".
10.30 "Эсдалик учун даст-хат".
10.50 "Эртакларнинг сеҳрли олами".
12.35 — 12.45 "Ўзбекистон янгиликлари" (инглиз тилида).
***
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 "Мамлакатлар, воқеалар, одамлар".
19.10 "Бу ажиб дунё".
19.30 "Ҳафтанома" (рус тилида).
20.00 "Хорижнинг биринчи элчилари".
20.40 "Дурдаршн" телекомпаниясининг кўрсатувлари.
21.40 "Би-Би-Си" янгиликлари.
21.50 "Ҳамкорлик — тараққиёт нишонаси".
22.30 "Си-Эн-Эн" янгиликлари.
22.40 — 00.10 Футбол. Ўзбекистон чемпионати.

Дард кўрманг, азизлар!

Тани соғлиқ — туман бойлик. Худо ҳамиша носоғлиқдан асрасин. Касалга чалиндингми, кўзингга дунё қоронғу кўринади. Шифокорлари ширинсўз, тезкор, билағон, дори-дармонлари етарли, асбоб-анжомлари замонавий касалхоналарда дард шифосини топиб кетади. Дори кор қилмаса тиғ ишлатилади. Ҳозирги вақтда юрак ёнига «жажжи юракча» ўрнатиш, йиллар ўтгач эса уни янгисига алмаштириб умрга умр қўшиш билимдон жарроҳлар учун ҳеч нарса бўлмай қолди. Республика жарроҳлик марказида бу ишларнинг ҳадисини олишган.

Айни пайтда тиббиётда халқимизнинг қадимий тажрибасига таяниб, балчиқ, сув, нина, шифобахш ўсимликлар билан даволаш каби беозор усуллар ҳам ўзига кенг йўл очмоқда. Томирни ушлаб, кўзга қараб туриб касалликни аниқ айтадиган табиблардан шифо топиб кетаётганлар ҳам оз эмас.

Биз ушбу саҳифада шифо бахш этишнинг замонавий ва халқ табобати усуллари ҳақида сўз юритамиз.

ДОРИ ИЧМАЙ ШИФО ТОПАСИЗ

Балчиқ Форишдан келтирилади

ХАЛҚ табобатида дори ичмай, дори нина санчмай даволашнинг усуллари кўп. Балчиқ суртиш маъданли сув истеъмол қилиш, уқалаш, нина муолажаси, парафин — озокерит, паст, юқори частотали электр қуввати ёрдамида даволаш ва ҳоказо. Шулардан айримлари ҳақида қисқача гапириб бераман.

НАЗАРБЕКДАГИ чет эл шифохоналари билан бемалол баҳслаша оладиган замонавий касалхона — темирйўлчилар даволаш муассасаси шу ҳududдан чиққан маъданли сувни ҳисобга олиб қурилган. Бу сув юмшоқ маъданларга бойлиги, ишқори камлиги ва ёқимли ютуми билан республиканинг таниқли мутахассислари эътиборини алоҳида жалб этган манба бўлиб қолмоқда.

У минг метр чуқурликдан 70-75 даражадаги иссиқликда кўтарилиб, юзада 40-45 даражага тушиб қолади. Таги мўл. Биз беморларнинг ташхисига қараб сувни иссиқроқ, илиқ, совуқ тарзда ичиш ва қанча истеъмол қилиш кераклигини белгилаймиз.

Сув таркибида натрий, калий, магний ва бошқа элементлар бор. Сув — асаб, ошқозон, буйрак, ўт пуфаги дардларига даво. Сув билан даволаш: уни ичиш, ванна, душ қабул қилиш, ҳовузда чўмилиш орқали амалга оширилди. Бу муолажалар юрак-қон томир хасталари саломатлигини, умуман асаб тизимини мустаҳкамлайди.

Жиззах вилоятининг Фориш туманидаги Балиқлик қишлоғидан келтириладиган БАЛЧИҚ таркибида одам танасига керакли барча тузлар бор. Балчиқ беморга 40-45 даражада иситиб қўйилади. У бодни сўриб олади. Ўзидаги фойдали тузларни танага сингдиради. Бўғим касалликларига шифо бахш этади.

БАДАН ТАРБИЯ — даволаш жисмоний тарбияси беморнинг ҳолатидан келиб чиқиб ўтказилади. Шифохонада бунинг учун ҳамма шароитлар бор. Турли машқбоп жиҳозлар, тўп ўйинлари зали мавжуд. Бу усулда бўғим касалликларига шифо бағишланади. Юрак-қон томир дардига учраган беморлар аста-секин чиниқтириб бориладилар.

УҚАЛАШ — Тананинг оғриқ қисмига жисмоний таъсир этиш орқали даволашга мансуб бўлиб, у ҳам бош, бел, оёқ, қўл, бош-бўйин қисмларини қаттиқ силаш орқали муолажа этишдир. Шифохонамизда қўл билан уқалашдан ташқари, механик йўл билан уқалаш жиҳози ҳам бор. Бунда қатор ғалтакли ўринга (кушеткага) ётган бемор товонидан бошлаб бўйин қисмигача уқаланади. Уқалаш ток ёрдамида амалга оширилади. Бир маромда айланган ғалтаклар тананинг орқа қисмида бўлган чигилларни уч-беш минут давомида ёзиб ташлайди ва букилган қоматни тиклаб қўяди. Бадандаги тузлардан ҳоли этади.

Умида ОЛИМХЎЖАЕВА,
физиотерапия бўлими мудири.

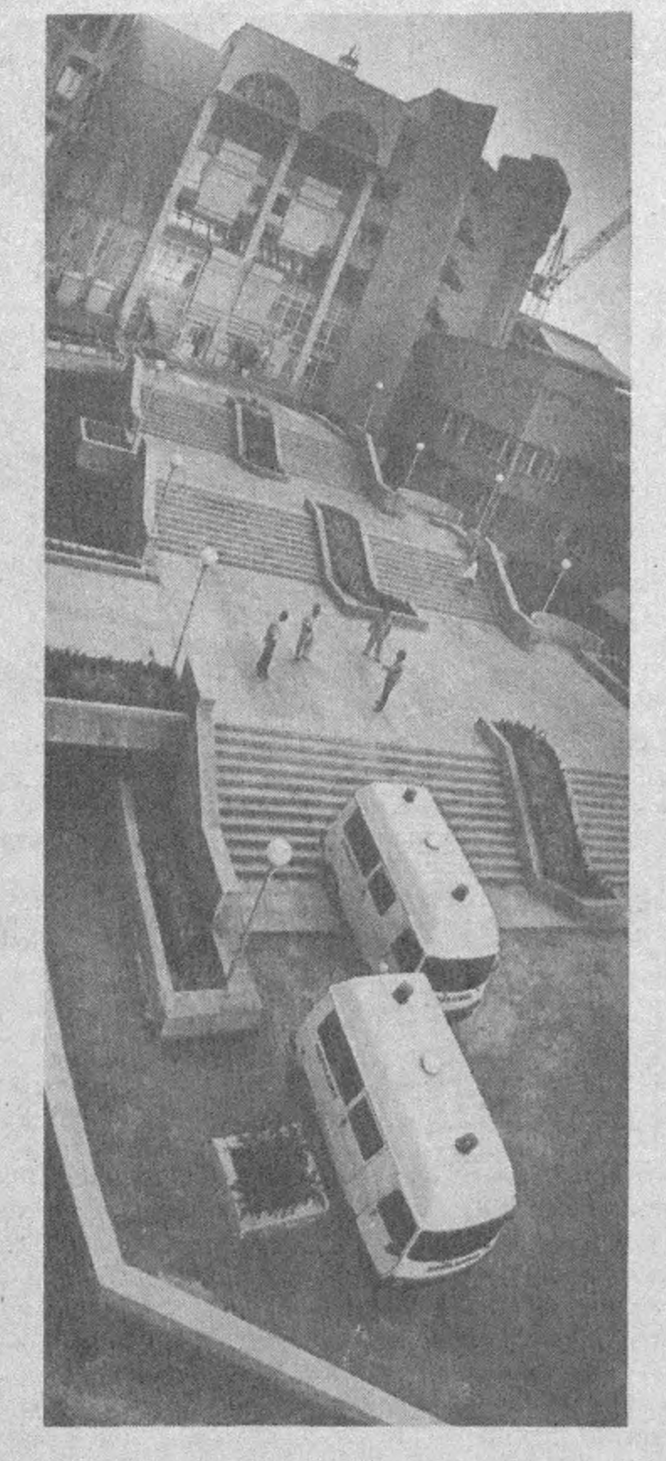

Ўзбекистон темир йўллари давлат ҳиссадорлик компанияси Марказий клиник шифохонасида (ўнгдаги сурат) тиббиётимизнинг етук мутахассислари тез-тез бўлиб, касбдошларига маслаҳатлар бериб турадилар. Пастдаги суратда: тиббиёт фанлари доктори, профессор Наби Мажидов клиника шифокорлари билан бемор ҳолатини назорат қилмоқда.

Шоназар ИБРОҲИМОВ олган суратлар.

Сўраган эдингиз

ДАККИ БЕРМАНГ, ДАВОЛАТИНГ

Бола нега ўрнини хўллаб қўяди?
Ф. СОБИРОВА, Бўстонлиқ тумани

БОЛАНИНГ ўрнини хўллаб қўйиши — бу касаллик. Бош миянинг назорат маркази билан қовуқ ўртасидаги алоқа бузилиб, «огоҳлантирувчи буйруқ» келмагач, шундай иш содир бўлади. Сийдик тутолмаслик — энурез хасталиги икки хил кўринишда учрайди. Биринчиси функционал ҳолатга дахлдор: томоқ безлари яллиғланиши, бурун нафас йўлида ўсма ҳосил бўлиши, туғма асабийлик ва сурункали дардлар туфайли келиб чиқади.

Иккинчиси — пешоб йўлларида бўладиган қусурлар натижасидир. Бу бевосита тана билан боғлиқ. Пешоб чиқаришни назорат қилувчи марказнинг хасталаниши, боланинг жисмонан қаттиқ чарчаши, совуқсираши, кўп сув ичиши, устининг очилиб қолиши ва бошқа ҳолатларда рўй беради.

Ҳар иккала кўринишда ҳам олди олинмаса дард сурункали бўлиб қолади. Маслаҳатимиз шуки, энурезда болага асло дакки бермаслик керак. Чунки, урушиш, ҳақоратлаш, ориятига тегадиган сўзлар айтиш унинг асабида чуқур ўзгаришлар қилиб, касаллик кучаяди. Бунинг ўрнига аввало, беморни болалар доктори, терапевт, тиш, қулоқ, бурун, томоқ шифокорлари кўришлари керак. Улар касалликни топиб даволаганларидан кейин ҳам бола тузалмаса уролог дўхтирга мурожаат этиш лозим. Шуни ота-оналар яхши тушуниб олишлари керакки, уролог фақат пешоб чиқариш аъзоларида дард бўлсагина даволайди. Аслида энурезнинг сабабларини юқоридаги шифокорлар кўригидан сўнг, аниқ айтиб берадиган мутахассис — бу руҳият — асаб (психо-невролог) дўхтиридир. Негадир, ота-оналарга болаларини ана шу нажоткорларга кўрсатиш тўғрисида йўлланма берилса, улар «Боланинг шаънига доғ тушади», дея ийманиб бормайдилар. Бу тўғри эмас.

Бола катта бўлганда «айбдор» бўлиб қолиши ҳозирги орланишга нисбатан уятли эканлигини унутмаслик керак.

Асилбек ҒАЙБУЛЛАЕВ,
тиббиёт фанлари доктори, профессор.

Яна СПИД ҳақида

ИЖТИМОИЙ, иқтисодий ва маънавий ўзгаришлар содир бўлаётган асримизда одамзод яна бир катта ва даҳшатли муаммони бошдан кечирмоқда. Саксонинчи йиллар охиридан бошлаб «XX аср ўлати» деб номланган СПИДнинг жаҳон бўйлаб кенг тарқалиши фикримизнинг ёрқин далилидир.

СПИД — яъни орттирилган иммунитет танқислиги синдроми, қисқача ОИТС касаллиги — сурункали юқумли касалликлар гуруҳига мансубдир. У асосан одамнинг ҳимоя воситаси ҳисобланган иммунитет системасини ва бошқа ҳаётий муҳим аъзоларини чуқур жароҳатлаб, барча юқумли ва юқумсиз касалликларга мойил қилиб қўяди. Унга йўлиққанлар тақдири кўпинча ўлим билан тугайди.

СПИД билан тиббий шароитда фақат одамлар касалланади. Бу хасталик 1981 йилда АҚШнинг касалликларни назорат қилиш маркази томонидан биринчи марта расмий равишда рўйхатга олинган эди. Ҳозирги кунда СПИД касаллиги юзасидан эпидемиологик вазият тобора кескинлашиб, мураккаблашиб бормоқда.

● *Шифокор минбари*

Касаллик манбаи — фақат СПИД билан касалланган бемор ва вирус ташувчи шахс ҳисобланади. Бемор касаллик юққанидан бошлаб умрининг охиригача касаллик тарқатувчи манба бўлиб қолади.

Вируслар беморнинг қонида, орқа мия суюқлигида кўплаб пайдо бўлади. Бемор ва вирус ташувчилар шаҳват суюқлиги, қин суюқлиги, кўкрак сути, қисман кўз ёши ҳамда сўлак орқали вирусларни ташқи муҳитга ажратадилар. Демак, бемор одам атрофдагилар учун бир умр эпидемиологик жиҳатдан хавфли бўлиб қолади.

Касаллик аксарият бевосита мулоқот орқали юқади. Жумладан, шприцлар, игналар билан ҳам СПИД билан касалланиш мумкин. Бундан ташқари СПИД вируси билан зарарланган устара, пакки, қайчи, тирноқ тозалагич, ифлос восита билан бадан терисига расм солиш (татуировка), тиш тозалагич каби кундалик маиший асбоблардан ҳам СПИД вирусларини юқтириб олиш мумкин.

Қиз болаларнинг қулоғини тешиш, ўғил болаларни хатна қилдириш каби миллий урф-одатларни ҳам ҳозирги кунда хавфсиз деб бўлмайди. Чунки, бунда фойдаланилган асбоблар СПИД вируси билан зарарланган бўлиши мумкин. Шунингдек гиёҳвандлар ҳам бу касалликни тарқатувчилар ҳисобланадилар.

Дунёда инсонни СПИДдан тўла-тўкис халос қиладиган дори ҳали топилганича йўқ. Аммо шунга қарамай бутун дунё олимлари СПИДга қарши таъсир қиладиган даво топиш борасида тинимсиз изланмоқдалар.

Бу касалликни аниқлаш ва СПИД деб диагноз қўйиш мураккаб ва ўта масъулиятли вазифадир. Гумон қилинган одамлар махфий равишда СПИД марказларига, тиббиёт шифохоналарига учраб маслаҳат олишлари ва лабораторияларда қонини текширтириб кўришлари мумкин.

СПИД билан касалланмаслик учун аввало ҳар бир инсон маънавий жиҳатдан ва аҳлоқан пок, ўз жуфти ҳалолига доимо содиқ бўлиши, бетартиб алоқалардан ўзини тия билиши, айниқса, турли кайф қилдирувчи наркотик моддаларни истеъмол қилишдек зарарли иллатлардан сақланиши лозим. Баданга игна ёрдамида расм солмаслик, игнарефлексотерапия каби муолажаларни тиббий муассасалардан ташқарида қабул қилмаслик лозим. Ўғил болаларни хатна қилдиришда, қиз болаларнинг қулоғини тешитиришда медицина ходимлари хизматидангина фойдаланиш тавсия этилади.

О. ЁҚУБОВ,
Ўзбекистон Республикаси ОИТС маркази бош шифокори,
А. РАҲИМОВ,
тери-таносил касалликлари шифокори.

НИНА МУОЛАЖАСИ ХИТОЙДА ҚЎЛЛАНИЛГАН

ТАНАНИНГ тегишли йўналишларидаги нуқталарига махсус тиббий нина билан таъсир этиб (акупунктура усулида) даволаш халқ табобатига даҳлдор бўлиб, бундан икки минг йил илгари Хитойда қўлланилган. Кейин у Япония, Корея мамлакатлари, иккинчи жаҳон уруши йилларида эса Франция, Австралия халқ табобатида пайдо бўлди. Сўнгра Россияга кўчди. Ўзбекистонда бу усул 60-йиллардан буён қўлланилмоқда. Самараси яхши. Шуни айтиш керакки, ҳар бир аъзо: бош, юрак, жигар, ўпка, буйрак, ошқозон, ўт пуфаги, оёқ, қўл ва бошқаларнинг марказий асаб тизими билан боғлиқ ўзига хос нуқталари бор. Улар битта эмас, туркум нуқталардир. Даволаш пайтида ана шу туркумлар аниқ топиб муолажа этилса, юқоридаги дардлардан бемор ҳоли бўлади.

Игна билан даволаш асосан асаб, бод касалликларида, туғиш жараёнидаги оғриқни тўхтатишда қўлланилади. Нуқтага кўрсатилган таъсир ўша жойда акс садо уйғотиб, ҳаракат туфайли қувват ҳосил қилади ва тегишли аъзони жонлантиради.

Аммо нина билан даволовчи врачлар ниҳоятда малакали бўлишлари керак. Акс ҳолда нуқталарга билар-билмас таъсир кўрсатиш ёмон оқибатларга олиб келиши мумкин.

Бир неча йилдирки, Тошкентдаги республика врачлар малакасини ошириш институтида нина билан даволовчи мутахассислар тайёрланмоқда. Ҳозирги пайтларда халқ табобатининг бу усули кўпгина шифо муассасаларига ёйилган.

Л. ЧИЖОВА,
нина билан даволовчи 1-даражали шифокор.

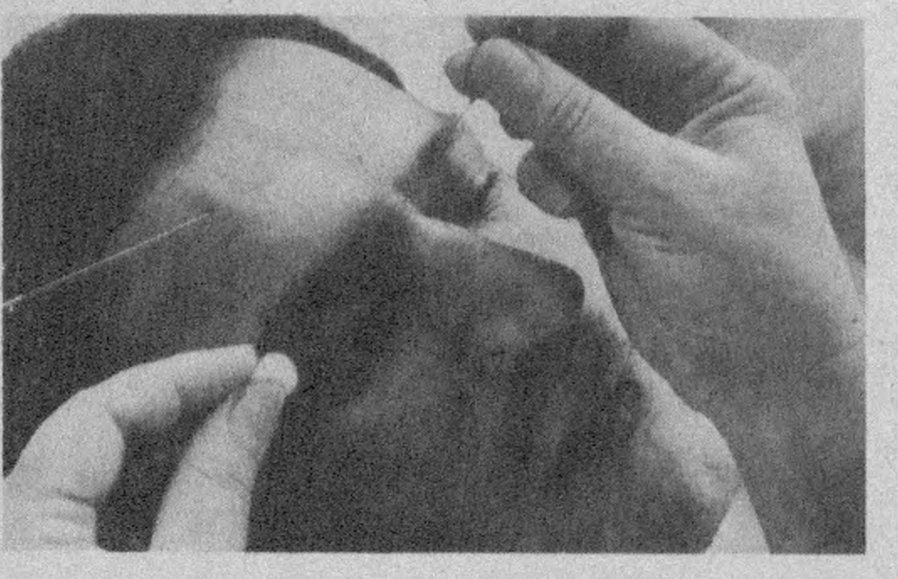

ТАБОБАТ ХАЗИНАСИ ДУРДОНАЛАРИДАН

«Мужмуаи ҳикоёт ва тиб» китобидан

ШАБКЎРЛИК ТАДБИРИ
Ҳар кишиким кўзига суртса пиёзнинг сувини,
Шилпиғу шабкўрликдан асрагай доим уни.

ЙЎТАЛ ТАДБИРИ
Сутга анжирни солиб, қайнатиб ичган замон,
Ким йўтал бўлса, йўталдан қолмагай зарра нишон.

ОВОЗ БЎҒИЛИШИ ТАДБИРИ
Ҳар кишининг овози чиқмай, бошидан хуш қочар,
Турп сувида ғарғара қилса уни дарҳол очар.

ҚОННИ ТОЗАЛАШ ТАДБИРИ
Сабзи олиб, сувга солиб, қайнатиб сўнгра уни,
Ким асал бирла еса бўлгай унинг тоза хуни.

СОЧНИ ҚОРАЙТИРИШ ТАДБИРИ
Лавлагини гар киши қайнатиб қора қилур,
Сувидан олиб сочини ювса кўп қора қилур.

БУЙРАК ТОШИ ТАДБИРИ
Гар саримсоқ пишириб, турп уруғи бирла киши
Еса, буйрак тошидан бўлмас унинг ҳеч ташвиши.

СОЧ-СОҚОЛ ТАДБИРИ
Бошу бетга чиқмас эрса соч, соқолу ёки мурт,
Чиқадур бошу-бетингга сен қуён ўтини сурт.

ҚОШНИ ҚОРАЙТИРИШ ТАДБИРИ
Ҳар хотин-қиз қора қилмоқ истаса гар қошини,
Эчки ёғин суркасин у ҳеч қотирмай бошини.

КАРЛИК ТАДБИРИ
Тулки ёғин қиздириб уч томчидан қуйган замон,
Кимки кар бўлса, кетар карлиги-ю, топгай омон.

ҚУЛОҚ ОҒРИҒИ ТАДБИРИ
Сен сигир пешобидан уч қатра томизсанг қулоқ,
Оғриғи даф бўлгай-у, дарди кетар сендан йироқ.

ҚОННИ ТЎХТАТИШ ТАДБИРИ
Гар баданнинг қай еридан қон оқиб бўлса равон,
Тўхтатар лола сувидан унга суркалган замон.

КЎЗДАН СУВ ОҚИШ ТАДБИРИ
Сурма қўйса ҳар кишиким кўзига лайлу наҳор,
Кўзидан ёш оқмагай ҳам нури бўлгай беғубор.

ОҒИЗДАН СУВ ОҚИШИ ТАДБИРИ
Ҳар кишининг оғзидан суви оқиб дод айлагай,
Турпни туз бирла қўшиб есинки озод айлагай.

КЎЗГА ОҚ ТУШИШ ТАДБИРИ
Кўзга оқ тушса, эй ўртоқ, кимга ҳам у наф этар.
Сен қуён ўтин қурит, туй, кўзга сурка, даф этар.

ПЕС ТАДБИРИ
Сен чаён пўстин олиб сирка билан суртсанг агар,
Билки пес тандан кетиб, ҳам захмати тезда тугар.

НАФАС СИҚИШ ТАДБИРИ
Гар нафас сиқса кишида ўриндан тургач наҳор,
Яхши ҳидли нарсаларни айласин ўзига ёр.

ОҒИЗ КУЙИШИ ТАДБИРИ
Гар кишининг оғзи куйса, чорасин билмоқ керак,
Тезда кашнич суви бирла ғарғара қилмоқ керак.

ЮЗ ДОҒИ ТАДБИРИ
Турп уруғин майдалаб, сирка билан сурт юзингга,
Юз доғи кетгай, кўринмас қайтадан у кўзингга.

ТОШКЕНТ ТУМАНИДА 1995 ЙИЛ 27 ИЮНЬ СОАТ 10.00 ДА ОЧИҚ САВДОГА ҚЎЙИЛАДИГАН ЕР УЧАСТКАЛАРИ, АСОСИЙ ВОСИТАЛАР, БИНОЛАР ВА ҚУРИЛИШИ ТУГАЛЛАНМАГАН ОБЪЕКТЛАР

Номи	Манзили	бошланғич баҳоси
ҲАР ХИЛ БИНОЛАР		
Матлубот жамияти уюшмаси бинолари	Тошкент шаҳри, С. Раҳимов тумани (илгариги Охунбобев жамоа хўжалиги)	6 млн. 172 м.с.
ҚУРИЛИШИ ТУГАЛЛАНМАГАН БИНОЛАР		
2 қаватли маиший хизмат уйи биноси	Масалбой қишлоғи, Ғиёс Умаров жамоа хўжалиги	1 млн.сўм.
2 қаватли болалар боғчаси биноси	Келес шаҳри, Келес даҳаси	6000 м.с.
ШАХСИЙ УЙ-ЖОЙ ҚУРИШ УЧУН ЕР МАЙДОНЛАРИ		
М. Фозилов номли ж/х	20 дона (0.04 га)	40.000 сўм.
ТАЙЁР УЙ-ЖОЙЛАР		
Келес шаҳри, (Келес мавзеси)	5 дона (2 хонали)	65.000 сўм.

ЖАЪМИ: 20 дона ер участкаси,
5 та тайёр уй-жойлар.
1 та ҳар хил объектлар.
2 та қурилиши тугалланмаган бинолар.

КИМГА АЧЧИҚ, КИМГА ШИРИН...

Анъанавий Хитой тиббиёти барча озиқ-овқат маҳсулотларини инсон танасига қандай таъсир этишига қараб муайян гуруҳларга бўлади.

ЎТКИР (тузи, аччиғи баланд) озиқ-овқат маҳсулотлари танага тез тарқалиш хусусиятига эга, улар қонни озиқлантириб туради ва организм учун ҳаётий куч ҳисобланиши «ЦИ»ни мустаҳкамлашга ёрдам беради. Бундай маҳсулотлар шамоллашнинг, бош оғриқлар ва бошқа касалликларнинг олдини олади.

ШИРИН таомлар — тўйимли бўлади, оғриқ қолдириш ва бошқа вазифаларни бажаради, камқонликдан, қуруқ йўталдан ва қорин оғриғидан сақлаши мумкин. Бу маҳсулотларнинг айримлари шунингдек заҳарга қарши дорилик хусусиятларига ҳам эга.

НОРДОН овқатлар — муздай тер чиққанда, сурункали йўталда, тез-тез сийдик ажралишида ва бошқа касалликларда қўлланилади.

АЧЧИҚ овқатлар — иссиқ туширадиган ва дарднинг ўрнини ўзгартирувчи воситалар сифатида ёрдам беради. Нафас қисиш, қусиш ва бошқа дардларни даволаши мумкин.

ТУЗЛАНГАН нарсалар — ични юмшатувчи ва шишларга қарши восита ҳисобланади.

НИМТАТИР овқатлар — сийишни енгиллатиш ва керкишларнинг олдини олишда истеъмол қилинади.

Шифобахшлик хусусиятлари жиҳатдан тахир нарсалар нордонларига ўхшашдир.

«ИЛГИРЧИ» ХОЛА

ДУНЁДА биз билган ва билмаган сир-синоатлар учрайди. Тўғриси ҳаётимиз давомида кўз кўрмаган, қулоқ эшитмаган воқеаларни эшитиб қоламиз.

Бир куни «Қизил юлдуз» қишлоғида яшовчи Турғунбой Жўраев қандайдир «илгирчи» аёл ҳақида гапириб қолди: «Ёз кунларининг бирида ўғлим қайт қилиб, ичи кетиб, иссиғи чиқиб касалхонага тушиб қолди, — дея ҳикоя қилади у. — Қанча дори-дармон олмасин, ўғлимда деярли ўзгариш сезилмади. Аксинча, кундан кунга ҳолдан кета бошлади. Одамлардан эшитиб қолиб, «илгирчи» холага олиб бордим. У кўз олдимда ўғлимнинг томоғидан ёнғоқ пўчоғини олиб ташлади. Ўша куннинг ўзидаёқ ўзгариш сездик. Холсизланиб қолган бола овқат ея бошлади. Худога шукр, «илгирчи» холанинг қўли енгил экан, болам тузалиб кетди».

Шу гапларни эшитганимдан сўнг менда одамлар тилига тушган ўша «илгирчи» хола билан учрашиб, суҳбатлашиш иштиёқи туғилди. Хаста диллар дардига малҳам бўлаётган аёл Бўка шаҳрининг 8 март кўчасидаги 12-хонадонда истиқомат қилувчи Тўрахон Баратова экан. Биз улар хонадонига ташриф буюрганимизда холанинг ўзлари илиқ табассум билан кутиб олдилар. Хола табиатан ширин сўз эканлар. Бу очиқ кўнгил, истараси иссиқ табиб билан суҳбатимиз қовушиб кетди. Шу пайтда Бўка туманидаги О. Йўлдошев номли жамоа хўжалигида яшовчи Зебо Узоқова ўн бир ойлик ўғли Одилжонни кўтариб шошиб келиб қолди. «Илгирчи» хола бизнинг олдимизда қўллари билан Одилжоннинг бўйнини силаб-силаб кўрдида, оғзини очиб, кичкина бармоғи билан томоғидан олма пўстлоғини олиб ташлади...

— Ана шу нарсаларнинг болалар томоғида бор-йўқлигини қандай биласиз? — сўрадик улардан.

— Мен биринчи навбатда келган беморларнинг томоғини силаб кўраман. Шунда томоғида қолган нарса дарров қўлимга билинади. Кейин уни бармоғим билан олиб ташлайман. Боланинг томоғида нимадир қолган бўлса, аввало унинг тинкаси қурийди. Иштаҳаси бўғилиб, қайт қилади. Ичи кетиб, иситмаса кўтарилади. Ана шу каби аломатлардан бола томоғида нимадир туриб қолганлигини пайқаса бўлади.

— Бу иш билан шуғулланганингизга кўп бўлдими?

— Ҳа. Бу менга она мерос. Ҳозир 63 ёшга кирдим. Илгирчилик илмини онам Нарзия бибидан ўрганганимда ўн беш ёшда эдим. Онам ҳузурига нажот излаб келаётган беморларни, уларнинг дарддан халос бўлишларини синчковлик билан кузатардим. Биз ўшанда Самарқанд шаҳрида яшардик. Уйимиз марказга яқин бўлгани учунми, эрталаб ҳам, ярим тунда ҳам бизникига келиб-кетувчиларнинг кети узилмасди. Шундай қилиб, мен онамдан фотиҳа олдим. Бўкага кўчиб келганимга 22 йил бўлган бўлса, шундан буён беморларга қўлимдан келганича ёрдам беришга ҳаракат қилаяпман.

— Сизни ҳар жойлардан излаб келишса керак?

— Бўка атрофидаги қишлоқлардан, Бекобод, Фарғона, буёғи Тошкент, Пискент, Олмалиқлардан ҳам келиб туришади.

— «Илгирчи»лик илмини ўрганаётган шогирдларингиз ҳам борми?

— Бор. Шогирдлар фарзандларим орасидан чиқди.Катта қизим Салтанат Тўрақулова ҳозир Жиззах вилоятининг Пахтакор туманида «илгирчилик» ҳунаримни қилиб, беморларни даволаяпти.

Г. ЁМҒУРОВА,
Бўка тумани «Халқ овози» газетаси мухбири.

ЭЪЛОНЛАР

Халқлар дўстлиги саройида
27 июнь соат 19.00 да
Матбуот ва оммавий ахборот воситалари
ходимлари байрами шарафига

КАТТА КОНЦЕРТ

Ўзбекистон халқ артистлари
Насиба Абдуллаева, Ғуломжон Ёқубов
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артистлар
Нуриддин Ҳайдаров, Матлуба Дадабоева
Қозоғистонда хизмат кўрсатган артист
Азим Муллахонов
Кулги усталари:
Муҳиддин Дарвишев, Мирза Ҳолмедов, Собит Асомов
таниқли хонандалар:
Гулбаҳор Эрқулова, Абдулҳай Каримов, Равшан Комилов,
Дониёр Тошмуҳамедов

«ШОДЛИК» АШУЛА ВА РАҚС АНСАМБЛИ, «ТУРКИСТОН» ГУРУҲИ

Дастурни Ўзбекистон халқ артисти Теша Мўминов олиб боради.

Концерт режиссери — Марат Азимов.

Чипталар Халқлар дўстлиги саройи кассаларида сотилмоқда.

Жамоалардан буюртмалар олинади.

Концерт ташкилотчиси — Ўзбекистон Республикаси матбуотини қўллаб-қувватловчи жамғармаси (Тел: 44-37-86, 44-37-87, 44-32-14).

«ШАРҚ» НАШРИЁТ-МАТБАА КОНЦЕРНИ

муаллифлик ҳуқуқини яхши биладиган

МАЛАКАЛИ ЮРИСТНИ ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Манзилгоҳ: Буюк Турон кўчаси, 41-уй.
Телефон: 33-80-83.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ • TOŞKENT HAQIQATI

Муассис: ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ҲОКИМЛИГИ

Муҳаррир: **Фатҳиддин МУҲИДДИНОВ**

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32.

Телефонлар: *хатлар ва оммавий ишлар бўлими:* *33-40-48* *Эълонлар:* *33-99-15, 32-57-27.*

• Мақолалар, эълон ва билдирувлардаги факт ҳамда далилларнинг тўғрилиги учун муаллифлар, реклама ва эълон берувчилар масъулдир.

• Фойдаланилмаган мақолаларга ёзма жавоб қайтарилмайди.

Рўйхатдан ўтиш тартиби: №8. Буюртма Г-0241. 17198 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ, офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2.

"Шарқ" нашриёт матбаа-концерни босмахонаси. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй. Нашр кўрсаткичи: 64672. Босишга топшириш вақти — 20.30. Босишга топширилди — 20.15. 1 2 3 4 5 6